SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.

A°. 1862. Vrijdag 3 Januarij. N°. 1.

PRIJS per JAAR voor *Samarang*. . . . *f* 12.-
" " " buiten *Samarang*. . . . " 14.-
Na TWEE *ure zullen er geene Advertentien meer aangenomen worden.*

Dit ADVERTENTIE-BLAD wordt iederen VRIJDAG uitgegeven.

De prijs der Advertentiën, is van een tot tien woorden een gulden; verder voor iedere vijf woorden vijftig cents behalve het zegelregt voor den Lande.

BIJ DIT BLAD BEHOORT EEN BIJVOEGSEL.

Vertrek van de Landmail

op VRIJDAG 10 Januarij des avonds ten 6 ure, bezorging der Brieven tegen 4 ure.

POSTWEZEN OP JAVA.

Het is omstreeks een tiental jaren geleden, dat de Fransche Capitaine de Vaisseau *Jurrien de Gravière,* thans Admiraal, na eene reize rondom de wereld, in een der meest algemeen gelezen groote Revues, Java en zijne inrigtingen tot boven de wolken in lof verhief; dat hij de gastvrije ontvangst roemde, hem en zijne togtgenooten te beurt gevallen, en vol was in den lof van onze paardenposterij; eene inrigting van *dien* aard, dat geene andere Kolonie in de geheele wereld iets had aan te wijzen, wat in de schaduw er van konde staan. Met eene snelheid, door wedrenpaarden te benijden, zeide ZEd., doen deze *gevleugelde poney's van Java,* u, in eenen gemakkelijken wagen, de heerlijkste streken welke de verbeelding zich scheppen kan, mede doorvliegen en voor ge het weet, zijt ge weder onder een ander station, waar vriendelijke Javaansche hoofden u opwachten, te uwer hulpe zijn zoo noodig; — en overal, op elk station staat voor *den reiziger (?!!)* een welvoorzienen disch gereed, met ververschingen en uitgezochte dranken.

Alle gasten van den *Toewan Besaar,* of *Daijo Goubernement,* welke over Java reizen met brieven van voorschrijving hen vooruitgezonden, en in eenen heerlijken reiswagen uit de rémises van het paleis van Buitenzorg, tot een der hoofdplaatsen van de onvergelijkelijke Preanger-Regentschappen, waar dan die reize *over Java* eindigt, zullen hetzelfde zeggen en schrijven.

De Heer *Money,* schijnbaar een eenvoudig Engelsch Advocaat, die Java geheel *particulier* bezocht, en er toch zoo officiëel is vertroeteld, heeft het mede reeds gedaan, en welligt ook de Oostenrijksche en Pruisische Heeren van de *Novara* en de *Thétis;* of anders hebben wij dien lof nog te wachten. Maar zulken lof, toegezwaaid door iemand die met het ware der zaak niet bekend is, zoude eene bittere satyre zijn op de *realiteit,* op het werkelijk bestaande in onze paardenposterij. Jammer dat die dankbare Heeren er niet nog bijvoegen, dat dit phenomelale reizen, met de nergens haar gelijken hebbende paardenposterij, *geen enkele cent kost aan den reiziger, dan de eenvoudige fooijen welke men zelf goedvindt aan koetsiers en loopers te geven;* het zoude ons die zooveel over Java moeten reizen, nog meer nieuws geleerd hebben.

De waarheid is, dat over het algemeen, *géene paardenposterij, geen postwezen, ergens elders, zoo gebrekkig, zoo slecht geregeld, zoo in handen is gesteld van willekeur en eigendunk, en dat voor den particulieren reiziger, waarvoor zij is daargesteld, meer* ONZEKER *en* KOSTBAAR *is geworden, dan de paardenposterij op Java dit thans werkelijk is.*

Enkele Residentiën blijven sedert vroegere tijden gunstige uitzonderingen maken; ten aanzien der orde die er heerscht in de verzorging der paarden, en de regelingen welke men er aantreft om de reizigers zooveel mogelijk voort te helpen, die toch zoo duur voor het gebruik der postpaarden hebben moeten betalen.

De Preanger-Regentschappen houden nog altijd den ouden roem staande in deugdzaamheid der postpaarden en goede regeling der dienst. In sommige andere Residentiën was dit mede het geval, bijv. Cheribon en Tagal; maar vele andere daarentegen doen u niet voortvliegen als ware het met door uwe verbeelding *gevleugelde paarden,* maar medegesleept worden, door zelve voortgetrokken, uitgehongerde afgejakkerde Haridellen, die niet zelden, u uren lang over eene enkele post doen sukkelen, om u te brengen op eene andere, waar nog erger, tot wanhoop brengende geduldsuitputting u wachten zal. Gelukkig, als ge nog, het ga dan zoo het ga, nog maar de paarden door kunt krijgen naar verder. Maar op vele hoofdplaatsen van Residentiën, zelfs op afdeelingsplaatsen of andere, is het niet zelden het geval dat men lang opgehouden wordt, omdat er *morgen* te K. een landraad moet gepresideerd worden; de Secretaris te K. of elders den volgenden dag vendutie moet houden; de Doctor eene vaccine-inspectie moet doen, en dan: *en passant* een paar particuliere visites bij rijke fabriekanten wil afleggen, en wat niet meer. Het ergste is, wanneer een Ambtenaar of iemand van eenige Militaire autoriteit, heeft kennis gegeven, dat hij op reis is, en: *waarschijnlijk* den . . . te . . . zal aankomen, om van daar zijne reize naar . . . te vervolgen. Eens heb ik, die dit schrijf, om een enkel voorbeeld uit zoovele droevige ondervindingen aan te halen, tot mijne zeer groote schade, te Rembang, het overige van den dag van aankomst, en nog twee volle dagen daarna, nutteloos moeten doorzuchten, omdat zekere Inspecteur van een wapen, zijne komst geännonceerd had, maar niet kwam omdat *Mevrouw de Inspectrice* die mede reisde, onderweg ongesteld was geworden, en de reize daarom was gestaakt. Ware dit niet *bij toeval* bekend geworden, dan hadde ik, en na mij nog twee ter plaatse wachtende reizigers, God weet hoe lang nog te Rembang onzen tijd moeten vermorsen, dien ik zoo hoog noodig had in onuitstelbare zaken en elders.

Wij zullen alvorens in meerdere bijzonderheden te treden omtrent de paardenposterij eenen terugblik werpen op hetgeen dezelve in den oorsprong geweest is. Hieruit kan men zien, wat dezelve thans zoude moeten zijn, en hoe schandelijk ook deze grootsche inrigting, van den voor Java onsterfelijken Maarschalk DAENDELS, tot op onzen tijd is in verval gekomen.

Die slechts een weinig met de geschiedenis der Kolonie bekend is, weet in welken berooiden toestand de Maarschalk de regering over dezelve overnam, en zijn gezag in dezelve moest vestigen en handhaven. Totale demoralisering in alle takken van Bestuur, geen leger, weêrspannige en kwaadgezinde vorsten en hoofden, al den vuilen nasleep en bloedende gevolgen van het slechte stelsel van Jan Compagnie, was het eenige wat hij aantrof. Eene schatkist zonder geld of muntmaterieel; onderbroken communicatie, naar buiten vermoorden handel; totale onstentenis van strategische of zelfs andere eenigzins bruikbare wegen, om daarmede van de weinige nog te concentreren en te organiseren magt gebruik te kunnen maken; een geest van verzet in doffen of openbaren weêrstand, was alles wat hij aantrof.

Er bleef hem dus: alles te organiseren? — Neen, er was door hem alles te scheppen en uit het *niet,* in het leven te roepen. — De groote of strategische weg langs en door de geheele lengte van Java, is vóór dien tijd, en onder de toen heerschende omstandigheden, bij de toen beschikbare middelen, eene hoogst giganteste opvatting, welke slechts in een brein als dat van DAENDELS kon opkomen, en die alleen bij eenen ijzeren wil als de zijne tot uitvoering kon worden gebragt. Er was vroeger geen weg, slechts hier en daar was er een stukje van, ginds paden, en eene reize van den Oosthoek of zelfs van Midden-Java, over land naar Batavia of korter, was de taak van eenen *Mungo Park.*

De Maarschalk had besloten: *er zal een weg geopend en gelegd worden over Java,* VAN BANTAM TOT BANJOEWANGIE; die weg zal zijn twintig voeten breed en tonnerond; die weg zal zijn begrint, etc.; en *die weg* kwam tot stand *in onbegrijpelijk korten tijd.*

Toen dit reuzenwerk van kracht, wil en genie zoo spoedig was tot stand gekomen, was het de verdere wil van den Maarschalk, om denzelven dienstbaar te doen zijn aan de *algemeene welvaart,* welke deze zoo flinke Landvoogd, in alles op den voorgrond stelde.

Reeds den 12[den] van Wintermaand 1809, verscheen zijn: *Generaal Reglement van inrigting voor het postwezen, inspectiën der wegen en herbergen op het eiland Java.* (Zie staat der Ned. O. I. bezittingen, onder het bestuur van den Gouv.-Gen. H. W. DAENDELS enz., in de jaren 1808—1811, 's Gravenhage 1814, 2de stuk N°. 57).

Dit zelfde Reglement *bestaat nog* in ons Reglement op de posterijen, (Staatsblad 1823, N°. 3.) Maar, zoo als vele van onze bepalingen uit nieuweren tijd die niets anders zijn dan nieuwe lappen op oude dekens, die het voortscheuren helpen, is ook dit latere Postreglement niets anders.

Wij, die *thans,* tot in de geheele wereld ongekende prijzen over geheel Java en gedeelten van dien gesukkeld zijn, met onze paardenposterij, moeten verbaasd staan wat *toen* door den Maarschalk, dien sommigen een' despoot noemen omdat zij hem en zijnen tijd niet kennen, voor het *publiek* gedaan is, voor het *publiek* dat hem ter harte ging, omdat hij begreep dat het publiek, dat de gemeente, dat het volk, niet alleen was de kracht van den Staat, maar de Staat zelve.

Er werd in werking gesteld een *postwagendienst* van

Mengelwerk en Bijdragen.

PORTRETTEN.

(Vervolg.)

En — Jufvrouw IJzer bezweek aan den typhus. Of de echtgenoot al het mogelijke heeft aangewend om haar herstelling te bevorderen....? Wij antwoorden niet; daar komt Marie, zij mag het niet hooren.

Marie heeft met haar vader bij de weduwe visites moeten maken, die volstrekt voor druiven, en andere attenties aan de lieve overledene gezonden, moest worden dank gezegd.

„Lief mens, die IJzer!"

Marie heeft een kanapékussen moeten werken voor de lieve weduwe, die zoo lief voor de lieve afgestorvene geweest is.

„Lief meisje, die Marie!"

En Marie, — ze werkte des daags in het huishouden, en niet zelden een gedeelte van den nacht voor de Goosens, en, in die stille uren dacht zij aan de goede moeder, die haar ontviel; aan den ongelukkigen broeder, die weinige dagen geleden met verschillende voorwerpen van waarde het huis, de stad, ja mogelijk het land en zijne schuldeischers ontvlugt was; zij dacht aan den goeden Frits, die niet terug is gekomen, maar die, zijn belofte getrouw, een paar maanden na zijn vertrek de geleende stuivers met een dankbare brief terug gezonden en een gift voor de Goosens er bij heeft gedaan. Zij dacht aan Frits, wien ze tot haar innige droefheid de pijp — waaraan hij zooveel waarde hechtte — niet kon terugzenden, dewijl ook haar latafel door den broeder was doorsnuffeld, en de pijp, benevens de weinige kostbaarheden die zij bezat, door hem waren medegenomen. Marie dacht aan Frits, en straks aan de weduwe, die waarlijk lief, maar niet gek is geweest, die gemaakt heeft dat vader, die weduwe een „gedrocht" noemde, en bovendien dat vader doorgaans gromt, en haar, Marie, met verwijtingen overlaadt. Marie dacht aan dat alles gedurende den nachtelijken arbeid en wenschte niet zelden: „Och, was ik daar waar nu mijn goede moeder is, of — Frits waar gij zijt. Het eerste wou ze wel, maar, 't laatste nog liever. Is 't onnatuurlijk. Neen!

Tien malen hebben gindsche linden sedert Elsjes sterven gebloeid en Frits haar lieveling, heeft nu zijn zes en twintigsten zomer bereikt. Frits heeft den tijd niet ongebruikt voorbij laten gaan. Dáár, in dat huisje ter linkerzijde van die hooge populieren, daar woont hij. Warner is een flinke werkman. Zijn ambacht verstaat hij zoo goed als de beste en werk heeft hij in overvloed.

Niet waar, Treeske is nu omtrent achttien jaren oud? Bewoont zij reeds met den vriend het huisje naast de popels, of zal er binnen kort..? Stil!... vraag niet meer. Wij hebben u een droevig verhaal te geven: Wanneer gij Frits Warner des avonds na volbragten dagtaak het kerkhof langs ziet gaan, dan bespeurt gij terstond dat er een sombere plooi over zijn gelaat verspreid ligt. Hoe gelukkig, hoe zalig zou hij in Treeskes bezit geweest zijn! Maar luister, en — verhalen wij al aanstonds niet alles, toch zult gij het later vernemen:

't Was een zeer koude en stormachtige Decembernacht, Treeske telde vijftien jaren en Frits bewoonde nog maar weinige weken zijn „eigen gedoei." Op de Doorenkampe van Huibert Weiveld, had men zich als naar gewoonte een half uur na tienen ter ruste begeven. Huibert en Seintje sliepen in de groote keukenkamer, die onmiddelijk aan het achterhuis grensde waarin het vee was gestalt; Treeske had haar kamertje boven den melkkelder; een paar meiden sliepen op de vliering, terwijl Teunis de vaste arbeider, een nachtleger in het hooikamertje boven de deel had, waar hij als verzorger van het vee, zich daarvan in de onmiddelijke nabijheid bevond. Teunis moest altijd in 't donker naar bed, — zoo goed als de meiden — maar Teunis had er „'t land" aan, en mogt bij Wespers, waar hij vroeger diende, altijd de lantaarn met zich nemen. Wat of Teunis bijzonders te doen had...? Zooveel is zeker hij hield er, in weerwil van Weivelds strenge verbod, een eindje kaars en een doosje „vuurduuveltjes" op na, en zooveel is ook zeker, dat in den gezegden Decembernacht de vlam van 't eindje kaars of een vonk bij 't uitblusschen er van, in aanraking is gekomen met eenig ligt ontvlambaar voorwerp, en dat

Soerabaija, iedere week tweemaal rijdende plaats naar de andere. Art. 1 luidde: „Er [illegible]eraal postwezen worden aangelegd over het [illegible], en relaizen worden gesteld van Batavia tot [Soe]rabaija, zoo tot transportering der postbrieven als [de] voorspanningen voor reizenden, en voor publieke [p]ostwagens." De relais of stations werden geregeld zoo als die thans nog geregeld zijn, met kleine veranderingen. Op ieder station (art. 7) mogten niet minder dan twee vierspannen en niet meer dan vier vierspannen paarden voor den *wagendienst* aanwezig zijn, naar de plaatselijke behoefte, (de *brievenpost* had hare *eigene paarden en postillons,*) en er waren gladdak-paarden voor de bedienden der reizigers. Bij art. 10 was bepaald, dat tot gerief en nachtverblijf der reizigers, van Buitenzorg tot Soerabaija toe, *herbergen* zouden worden opgerigt, als: te Buitenzorg, Tjiceroa, Beabang, Sumadang, Cheribon, Tagal, Pekalongan, Samarang, Joäna, Bantjer, Sedaijoe en Soerabaija. Deze herbergen moesten goed ingerigt zijn, (ten koste der regering), en minstens zes of acht goede slaapkamers hebben voor reizigers, koets of wagenhuis, paardenstal, bijgebouwen voor de bedienden enz. De herbergen moesten voorzien zijn van voldoende en goede meubelen, en bedienden, en van een afzonderlijk verblijf voor den herbergier. De tegenwoordige plaatselijke Reglementen vinden nog hunnen grondslag in deze primitieve regeling. Tusschen elke herberg en de opvolgende bestonden er passangrahans, tot rustplaats voor de reizigers, waar de herbergier moest zorgen, dat bij aankomst van postwagens, thee, koffij, enz. voor de reizigers gereed stond. Bagage mogt men slechts eene kleine hoeveelheid en volume mede nemen tot verschooning, 10 pond vrij, tot 25 pond tegen overbetaling. De bedienden, met uitzondering der vrouwelijke bedienden wanneer er plaats voor overbleef, mogten niet mede met den postwagen, maar moesten reizen met gladak-paarden of met de mede geregelde grobak-dienst. In iedere herberg moesten twee goede postwagens aanwezig zijn, voor de dienst naar de andere herbergen, om de oost en west, iedere wagen voor zes personen, en te trekken door vier paarden of een dubbel span; ieder voor een traject van omstreeks twee uren gaans. Voorts moest iedere herberg nog hebben *twee goede rijpaarden*, ten dienste van reizigers die niet verkozen of wie het niet conveniëerde zich van den postwagen te bedienen.

De betaling was (art. 69), voor elke zitplaats op den postwagen, *vijf* stuivers zilver (ons geld 20 cts.), per paal, en vóor extra voorspan van vier paarden voor een eigen wagen, *zestien* stuivers zilver (64 centen) per paal. Voor een goed rijpaard of koeda aloes werd betaald een halve ropij zilvergeld, en voor een bediende of gladak-paard 4½ stuiver zilver, voor iedere drie palen. Thans betaalt men op vlakken weg voor het voorspan ƒ 1.25 en in bergachtige streken ƒ 2 per paal.

Op den 16den van Bloeimaand 1810, nam de Maarschalk eene resolutie, (Org. St. No. 58), waarbij: uit aanmerking, dat toen de wegen langs de geheele uitgestrektheid van Java waren gebragt tot zoodanigen staat van perfectie, dat dezelve per as konden gepasseerd worden, voortaan tot het transporteren van gouvernements of particuliere goederen, geene batoors of koelie's meer zouden worden gebezigd, omdat: — O! 1862, — deze daardoor slechts aan den landbouw werden onttrokken, maar dat die goederen zouden vervoerd worden met pedattie's, zoo als dit reeds in de Bataviasche Ommelanden geschiedde. Op den 21sten van Slagtmaand 1810 werd gearresteerd een Reglement wegens het gebruik van pedatties of buffelkarren, zoo tot het transporteren van gouvernements- als van particuliere goederen, gerekend van het landdrostambt der Jacatrasche en Cheribonsche Preanger-Regentschappen, tot Soerabaija. Er werden pedattie's aangemaakt naar van Soerabaija gezonden modellen. Op elke wisselplaats der postwagendienst waren buffels of trekossen ter verwisseling. Personen die niet met den postwagen mogten reizen, slaven enz., konden reizen met deze pedattie's. Elke pedattie mogt niet meer dan zeven personen, of aan goederen 1200 ℔ laden. Voor het gebruik van eene pedattie met een span trekdieren, werd betaald voor één persoon 4 st. en opklimmende, tot voor 7 personen, 6 st. per paal. Voor eenen pedattie met trekdieren werd voor het transporteren van goederen tot 1200 ℔ of volladen bij minder gewigt, hetzelfde betaald en waar twee spannen trekdieren moesten gebruikt worden, het dubbele. Voor een voorspan voor een eigen pedattie, mits niet hooger beladen, betaalde men voor een vierspan 6 en voor een enkel span 4 stuivers per paal.

Welk eene wezenlijk vaderlijke zorg bestond hier toen niet in deze inrigtingen, voor het algemeene welzijn; welk diep inzigt in de wezenlijke belangens van het land waar ze zoo noodig en nuttig waren, en welke enorme besparingen zoude het gouvernement zich niet hebben verzekerd op transporten van gelden en goederen van allerlei aard, wanneer het deze pedattie-diensten, in stede van ook dezelve te slopen, nog beter en met den tijd vooruitgaande hadde geregeld en uitgebreid. Aan de tegenwoordige vervoeren van den handel en de industrie zouden dezelve niet hebben blijven voldoen, maar alles en alles zouden er bij gewonnen hebben, wanneer die pedattie-dienst hadde blijven bestaan, al ware het slechts om twee of driemalen in de week, de gelegenheid te geven, goederen van eenig gewigt en waarde, zelfs tegen eenigzins hooge, maar toch billijke prijzen, te verzenden. De dienst zelve zoude, in stede van kosten te veroorzaken, eene goede bron van inkomsten zijn geworden voor het departement van paardenpost- en transportwezen. Alles wat er goeds was en dat goed moest blijven in de scheppingen van DAENDELS is gesloopt, om den Jansaliegeest, in poederjas en met pantoffels; maar wat in den eeuwigen vooruitgang des tijds moest verouderen en bij de relatief zoo enorm groote ontwikkeling van elke maatschappij zelfs van onze, onvoldoende moest worden en vernieuwing [ve]rderen, is behouden.

Wij hebben nog *dezelfde brievenpost* over Java als door den Maarschalk werd daargesteld voor eene tijd waarin bijna niet werd gecorrespondeerd en bij [wijze van sp]reken niet te corresponderen viel. Nog vertrekt de brievenpost op dezelfde dagen, en nog steeds slechts tweemalen per week, van en naar Batavia; maar het stelsel der paardenposterij, dat toen zoo goed was, en thans zoo bedorven is, voldoet zelfs niet meer voor onze tegenwoordige vergrootmoederlijke brievenpost, die niet meer rijden kan, met de snelheid van minstens 8 palen in het uur in den goeden, en 5 palen in het uur in den regenmousson. Vroeger mogt de postillon slechts te *Buitenzorg*, *Samarang* en *Soerabaija* hoogstens een uur opgehouden worden, thans wordt die, God weet waar opgehouden, *tot de pot uitgespeeld is*, of iets van evenveel belang geschied, voor men de stukken kan teekenen om de post te kunnen laten vertrekken.

Gebreken aan te toonen in het thans bestaande postwezen zoude niets anders zijn dan wroeten in eenen hoop ouden molm, die geheel moet worden weggeworpen, om van goed en gaaf hout iets voor den tegenwoordigen tijd, en tijdbestand daar te stellen. Men moest zeer weinig administratieve en staathuishoudkundige kennis, bij zelfs zeer weinige kennis van locale omstandigheden en hulpmiddelen, en niet veel bekendheid met hetgeen het postwezen overal is, bezitten, om niet in acht dagen, met eenige noodzakelijke opgaven voor zich, een *goed* Post-reglement voor Java te projecteren. Dit is onze taak niet, maar wij zullen in weinig regels de hoofdtrekken opgeven, welke bij zoodanig Reglement, niet *naar onze meening*, maar naar de regelen eener goede staatsregeling, en de leer der wetenschap op den voorgrond moesten staan.

(*Vervolg hierna.*)

OFFICIEEL GEDEELTE.

Bij Koninklijk besluit van den 11den October 1861, no. 74, is de 1ste luitenant jonkheer *H. Bowier*, van de infanterie van het leger in Nederland, thans tijdelijk gedetacheerd bij dat in Oost-Indie, definitief overgeplaatst bij het wapen der infanterie van laatstgemeld leger.

Bij missive van den minister van Kolonien van 23 October 1861, la. C, no. 14/1317, is aan het Indisch bestuur medegedeeld, dat de kanselier der beide orden, als daartoe door Zijne Majesteit den Koning behoorlijk gemagtigd zijnde, aan den fuselier der Oost-Indische infanterie *J. Lang*, autorisatie heeft verleend tot het dragen der medaille, ingesteld ter herinnering aan den veldtogt in Italie.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den minister van Kolonien van 6 November 1861 la. A^s, no. 26, is aan den Oost-Indischen hoofdambtenaar met verlof in Nederland jhr. mr. *D. A. Junius van Hemert*, laatstelijk directeur der middelen en domeinen in Nederlandsch Indië, verleend eene verlofsverlenging voor den tijd van zes maanden.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den minister van Kolonien, van 9 November 1861 la. A^s. en H. no. 1, is aan den Oost-Indischen ambtenaar, met verlof in Nederland *F. Yske*, laatstelijk tweeden kommies bij de directie van financien te Batavia, andermaal verleend eene verlenging van verlof voor den tijd van zes maadnen, buiten bezwaar van den lande.

DOOR ZIJNE EXCELLENTIE DEN GOUVERNEUR-GENERAAL

zijn de volgende beschikkingen genomen:

CIVIEL DEPARTEMENT.

Verleend:

Een verlof naar Nederland voor den tijd van één jaar, buiten bezwaar van 's lands kas, aan den kontroleur der derde klasse bij de landelijke inkomsten en kultures mr. *H. A. Blume.*

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den eersten kommies op het residentie-kantoor te Muntok (residentie Banka) *F. G. A. Hagenaar.*

Ontslagen:

Eervol uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de gewezen opziener der eerste klasse bij de indigo-kultuur *H. B. Wiggers.*

Op zijn verzoek, eervol, wegens ziekte, uit zijne betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de eerste kommies bij de weeskamer te Batavia *G. B. H. L. Rudolp.*

Op zijn verzoek, eervol, als translateur voor de Engelsche taal te Soerabaija, *Th.* C. *Bogaardt.*

Ingetrokken:

De benoeming van *F. H. A. E. S. Holzschuher von Harrlach*, gewezen klerk, tevens griffier van den landraad te Toeban (residentie Rembang), tot kommies op het residentie-kantoor te Rembang.

Benoemd:

Tot resident van Batavia *D. F. Schaap*, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd, laatst gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden.

Tot secretaris der residentie Soerabaija, de eerste kommies op het bureau van den adsistent-resident voor de policie der stad en voorsteden van Batavia, *E. J. H. Jeekel.*

Ter Algemeene Secretarie.

Tot hoofdkommies, de eerste kommies mr. *P. A. Matthes.*

Tot eersten kommies, de tweede kommies bij de algemeene rekenkamer *J. H. Ilcken.*

Tot tweeden kommies, de derde kommies *J. Th. Latuperisa*, met bepaling dat hij als zoodanig wordt toegevoegd aan den secretaris van den raad van Nederlandsch-Indie.

Tot derde kommiezin, de klerken, *G. A. S. de Scheemaker* en *L. E. Martens*, met bepaling dat laatstgenoemde als zoodanig wordt toegevoegd aan den secretaris van den raad van Nederlandsch-Indie.

Tot notaris te Soerabaija, de notaris te Makasser, *J. H. Fuchter.*

Tot kommies op het residentie-kantoor te Rembang, de posthouder te Pangoel (adsistent-residentie Patjitan), *F. G. Koentz.*

Tot kommies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten, tevens havenmeester te Muntok (residentie Banka), de onder-kommies der eerste klasse bij de recherche te Batavia *H. L. Hillebrandt.*

Tot tweeden kommies bij den ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Batavia, de klerk bij gemelden ontvanger *P. M. Leidelmeijer.*

Ontheven:

Op zijn verzoek, eervol, van de verdere vervulling der functien van vendumeester in de onder-afdeeling Sinkawang (adsistent residentie Montrado), de kommies op het adsistent residentie kantoor te Montrado *W. Plassaer.*

Is Benoemd:

Tot vendumeester te Singkamang (Wester-afdeeling van Borneo), *A. van der Wijk* haven- en pakhuismeester aldaar.

Tot translateur voor de Engelsche, Fransche, Hoogduitsche en Nederlandsche talen te Batavia, *I. J. J. Snellebrand*, particulier onderwijzer aldaar.

Goedgekeurd:

Dat door den Directeur der Kultures

Zijn Overgeplaatst:

Bij de Landelijke Inkomsten en Kultures.

Uit de residentie Banjoemas naar de adsistent-residentie Krawang, ter beschikking van den adsistent-resident aldaar, de controleur der derde klasse mr. *L. E. Selliger.*

Uit de residentie Bantam naar de residentie Cheribon, ter beschikking: van den resident aldaar, de controleur der tweede klasse, *A. L. J. de Witte van Haemstede.*

Uit de residentie Cheribon naar de residentie Madura, ter beschikking van den resident aldaar, de controleur der tweede klasse *F. Meijer.*

Uit de residentie Japara naar de residentie Banjoemas, ter beschikking van den resident aldaar, de ambtenaar ter beschikking *F. G. A. van Delden.*

Uit de residentie Samarang naar de residentie Kadoe, ter beschikking van den resident aldaar, de ambtenaar ter beschikking *A. C. Andreas.*

Bij de Kaneel Kultuur.

Uit de residentie Kediri naar de residentie Bantam, ter beschikking van den resident aldaar, de adsistent der tweede klasse *J. Horwath.*

Uit de residentie Bantam naar de residentie Kediri, ter beschikking van den resident aldaar, de adsistent der derde klasse *H. E. van Kraaijenoord.*

Bij de Hoofdkommissie van Onderwijs in Nederlandsch-Indië.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, als lid, *J. C. Rappard*, majoor der infanterie onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen diensten.

Benoemd

Tot lid, mr. *F. M. C. Pels Rijcken*, raadsheer bij het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indie.

MILITAIR DEPARTEMENT.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland wegens ziekte, aan den dirigerend officier van gezondheid der tweede klasse *L. Lindman.*

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den magazijnmeester van het algemeen-, tevens afdeelings-militair kleeding magazijn te Batavia, (militair ambtenaar der eerste klasse) *J. Mager.*

Gesteld:

Op non-activiteit, de eerste luitenant *F. G. M. Engel* en de tweede luitenants *F. J. Heck* en *J. J. Boucher*;
allen van het wapen der infanterie.

---

er brand is ontstaan op de hofstede Doorenkampe. Teunis heeft de gevolgen van zijn inslapen bij het brandende kaarsje, of wel van den weggeblazen vonk niet berekend, want hij werd er het slagtoffer van. Voorzeker moet hij ingeslapen door den damp zijn gestikt, en, wat er van zijn ligchaam werd weten de vlammen. Dat de brand in weinige oogenblikken schrikbarende vorderingen maakte, zal niemand bevreemden, wanneer hij bedenkt, dat de kleine kamer van Teunis een luttel afgeschoten verblijfje tusschen 't hooi en stroo was.

Weiveld is door 't geloei der runderen op de deel wakker geworden. Hevige ontsteltenis bij 't bemerken derwaarheid. — Daar vielen reeds vonken vuurs door de zolderingreten der bedstede heen.

„Seintje! Seintje!! wordt wakker! Brand! Brand!!

Wij schetsen den loop van het vernielende element niet verder, maar vertellen alleen de gevolgen:

De hofstede Doorenkampe is, met haar beide volgeladen hooibergen, de graanschuur, schaapskooi en het allergrootste deel van den inboedel, benevens twee en dertig stuks vee, groot en klein, in den asch gelegd. Een oud plaatselijk vooroordeel had den anders zoo hoogst verstandigen Huibert, de verzekering zijner eigendommen tegen brandschade, van jaar tot jaar doen verschuiven. Zijn verlies werd op twintig duizend gulden geschat, maar helaas er was meer: Moeder Seintje, in den aanvang bovenmate ontsteld, heeft zich later te stout in de vlammen gewaagd. Beschouw haar, de arme, goedaardige vrouw: wat deerlijke lidteekenen overdekken haar aangezigt. — En ach! wat staart ze dof. Wel allertreurigst!

En het bevallige, reeds vroeg ontwikkelde Treeske; Treeske met haar lief gezigtje en pikzwarte haren? Al bleef ze lief, het arme kind, mooi is zij niet meer; ze heeft haar moeder geholpen, om de dienstmaagden een vrij afkomen van de vliering te bezorgen, en zie nu — dien leelijken, rooden vlak over het grootste gedeelte van haar aangezigt. Jammer, niet waar? ijselijk jammer! Een brandende balk heeft het schoone boerinnetje in zijn val getroffen. Ze heeft magtig veel geleden en in den aanvang is er zelfs vreeze voor haar behoud geweest. Arm kind! men had u zoo dikwerf „mooi„ en „snoeperig" genoemd; de jongens waarmeê gij school hebt gegaan, maar uw oude vriend, Frits Warner bovenal, ze hadden u wel ijdel kunnen maken door die beweringen: dat ge veel mooijer dan Grietje, — en Grietje was zoo min niet — dat ge in één woord, de knapste van 't dorp waart. Arm Treeske! nu zeggen zij 't niet meer; als gij somwijlen, en 't gebeurt maar zelden, door het dorp gaat, dan hebt gewel eens gezien dat men 't hoofd van u afwendde, en zelfs uw vriendinnen, ze zoeken u weinig, of beter — ze vergeten u. Treeske! arm kind! omdat ge uw schoonheid hebt verloren? Daar is nóg een reden: omdat ge niet meer de dochter van den gegoeden landbouwer zijt. Wat is rijkdom en schoonheid! En Frits, geeft ook Frits u geen zoete woordjes meer; zoete woordjes, zoo als hij ze gaf toen ge acht dagen vóór het onheil op Doorenkampe uw zestiende jaarfeest vierdet?

Neen, hij doet het niet.

Heeft Frits u na dien stond, in dat tijdsverloop van drie jaren nog eenmaal datzelfde herhaald: „Treeske, 'k zal in mijn eigen huiske niet gelukkig zijn eer dat jij er.... hè!" met een handdruk tot aanvulling der rede....?

Neen dat heeft Frits niet eenmaal herhaald!

Ik bid u veroordeel den braven getrouwe niet!

't Is hier nog stil bij 't graf van Elzemoei, en, vóór dat de kerkklok tien laat hooren, sluit meester zelden het kerkhofhek. We willen hier dan nog toeven, en alles verhalen:

De liefde van Frits Warner verheft zich boven het alledaagsche. Zijn liefde zoekt meer het heil van anderen dan eigen lust of eigen genot. Treeske werd van haar schoonheid beroofd, maar — Treeske bleef hem even dierbaar.

Even dierbaar! en waarom heeft Frits zijn lieve Treeske dan niet binnen zijn woning gevoerd? Treeske houdt zooveel van Frits, en vader en moeder hebben het nooit ontveinsd dat ze Warner wel gaarne hun zoon zouden noemen.

(*Wordt Vervolgd.*)

Overgeplaatst:

Bij de Militaire Geneeskundige dienst.

Bij het groot militair-hospitaal te Willem I, de officier van de gezondheid der tweede klasse *A. G. Wildeman*, van de civiele en militaire geneeskundige dienst te Benkoelen, thans te Batavia.

Benoemd:

Tot magazijnmeester bij het algemeen-, tevens afdeelings militair kleeding magazijn te Batavia, (militair ambtenaar der eerste klasse), de militaire ambtenaar der eerste klasse *E. Geluk*, benoemd directeur van het groot militair hospitaal te Samarang.

Tot directeur van het groot militair hospitaal te Samarang, (militair ambtenaar der eerste klasse), de onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerde militaire ambtenaar der tweede klasse J. *P.* J. *Cabri*, thans op wachtgeld.

MARINE DEPARTEMENT.

Benoemd:

Tot onderbaas-smit, tevens ketelmaker bij het marine-établissement te Onrust, *A Hamwijk*, thans werkzaam bij de fabriek voor de marine en het stoomwezen te Soerabaija.

BEKENDMAKINGEN.

De Resident van *Samarang* maakt bij deze bekend, dat op den 16den Januarij 1862, ter hoofdplaats *Poerwodadie*, publiek verkocht zullen worden:

534 stuks afgekeurde Gouvernements Houtwerken,
lang van 2 tot 7 El.

SAMARANG, (1) *De Resident voornoemd,*
28 *December* 1861. D. C. A. VAN HOGENDORP.

Voor het Land. Wordt bekend gemaakt, dat gedurende het jaar 1862, de sluiting der Postpaketten bestemd voor de verzending naar *Europa*, met de Overland-Mail, bij het postkantoor te *Samarang*, voorloopig op dezelfde datums als voor 1861 zal plaats hebben. (2010)

SAMARANG, *De Resident van Samarang,*
27 *December* 1861. D. C. A. VAN HOGENDORP.

(*Voor het Land.*) Met referte aan de Advertentiën, voorkomende in de *Samarangsche Nieuwsbladen* van den 6den September ll., N°. 36 en in de *Java Courant* dato 30 November jl., N°. 96, wordt aan belanghebbenden bekend gemaakt, dat de daarbij bedoelde Uitbesteding alsnu zal plaats hebben

op Donderdag den 16den Januarij 1862,

des voormiddags ten 10 uur.

SAMARANG, *De Onder-Intendant 1ste kl. in de 2de*
28 *December* 1861. *Mil. Afdeeling op Java,*
(2) GROUW.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

Advertentiën.

VENDUTIE OP KENDAL.

In den loop van de maand Januarij,
ZULLEN
SOESMAN & Co.,
OP POEGOE,
voor rekening van den Heer
H. A. BURLAGE,
wegens ZEd. vertrek Vendutie houden, van ZEd. goed geconserveerden Inboedel,

Wagen en Wagen-paarden, melkgevende Koebeesten, enz., enz., alles later meer specifiek

optegeven. (1988) SOESMAN & Co.

In de laatste helft van Januarij zullen wij onze eerste Hout-Vendutie
HOUDEN, VAN
Eene groote hoeveelheid BALKEN, RIBBEN, DOLKEN, enz.
(3) THOOFT & Co.

Op onze eerste Toko-Vendutie
tegen medio Januarij,
zullen wij opruimen:

Eene kist 20 doz. Glacé Handschoenen van *Jouvin.*
150 doz. Katoenen Heeren Handschoenen.
12 fraaije Zijden Sorties de Bal, van Chinesche Zijde in fraaije dozen.
16 vergulden en bronzen Pendules, onder garantie van deugdzaamheid.
Eene groote Speelklok, in mahoniehouten kast, spelende 32 arias.

Van af heden voor een ieder bij ons te bezigtigen. En eene menigte goederen meer, waarvan later een berigt zal worden rondgezonden.
(5) THOOFT & CO.

NIEUWE AANVOER VAN:
200 vaten puik Haantjes-Bier
en
300 vaatjes **BOTER** v. d. L.,
versche Haring,
[4] bij PRINGIERS & Co.

DE VERKOOP
VAN DE 2/12 IN DE
TABAKS ONDERNEMING
BLITAR (residentie KEDIRI)
is thans difinitievelijk bepaald op
15 April 1862,
binnen *Amsterdam*, in de Brakke grond, in de Nes, des middags te 12 ure,
ten overstaan van den Notaris **TH. H. OLDENBOOM,** gevestigd te *Amsterdam.*

De 2/12 zullen eerst ieder afzonderlijk en daarna gecombineerd in veiling worden gebragt.

De Kaart der Onderneming, Exploitatie, Staten, Veilingsvoorwaarden, enz., liggen bij tijds ter visie ten kantore van genoemden Notaris, op de Prinsengracht, over de Kruisstraat, terwijl bovendien inlichtingen zullen gegeven worden bij de Notarissen HARTEVELD en Mr. TH. A. KLINKHAMER te *Soerabaija*, Mr. R. V. HEILIGER te *Batavia* en C. D. OOSTERHOUT te *Samarang.* (10)

WIJN-HANDEL
VAN (11)
THOOFT & CO.
Ontvangen:

KROON-BIER,
puik Haantjes- en Valker-Bier
op 1/1 en 1/2 flesschen,

puike Wijn op fust, per oxhoofd en per dozijn flesschen door ons getapt, Brillettes, D. C. en St. Pierre St. Julien op heele en halve flesschen, Bourgogne- en Rijnwijnen, van de meest bekende merken, waaronder zeer oude.

SUPERIEURE OUDE MADERA,
ROODE EN WITTE PORTWIJN,
Sherry-, Malaga- en Constantia-Wijnen,
CHAMPAGNE
van de beste merken, Versch Selterswater, Beijersch Bier, eenige dozijnen zeer fijne oude Cognac,
COGNAC, { *Victor Peytiu, John Alberty* en *Hernozant.*
VRUCHTEN op Water, Brandewijn en Likeur.
Fransche Siropen, enz., enz.
Alles van prima kwaliteit onder onze garantie.

Nieuwe Haring,
PUIKE ZOETEMELKSCHE KAZEN.
(9) JOOSTEN & CO.

Fijne Engelsche
Heeren- en Dames-Zadels,
[6] bij J. P. BRANDES.

Nieuwe HARING
in vaatjes van 12 pees, vangst van 1861, puike kwaliteit, pas ontvangen bij
[7] SOESMAN & Co.

COMMISSIE-HUIS
IN 'T GROOT EN KLEIN.
Pas ontvangen:

Dames Mantels, Mantieljes en Sorties.
do. Shawls en Doeken.
do. Nécessaires en Rédicules.
do. Ceintures en Coiffure-Naalden.
do. en Heeren Hoeden en Kinder Petten.

JAPANSCH GELAKT WERK,
Omber- en Sambal-doozen, Thee- en Sigarenkistjes, Schaak- en Trictrak-Borden,
Japansch Porceleinen KOPJES en SCHOTELTJES.
DAMES- EN HEEREN HAAR-KAMMEN
van Caout-Chouc, Durci, benevens **DOF-** en **OPSTEEK**-Kammen en
RONDE KINDER-KAMMEN.
FIJNE RHIJNWIJN EN SELTERSWATER
op 1/2 kruiken.
LOSSE EN GEZETTE BRILLANTEN,
enz., enz.
Alles à Contant tegen zeer billijke prijzen.
(1993) J. J. VOLKERT.
SAMARANG, 27 *December* 1861.

KOOLTEER,
tegen verminderde prijzen in het groot en klein.
Zinkwit, Loodwit, Menie, Gekookte- en Ongekookte Lijn-Olie, Spaansch Groen, Ultramarin Blaauw, Berlijnsch Blaauw, Chromaat-Geel en Groen, Traan, Vernis, Terpentijn en onze bekende patent Poelitoer en Spiritus.
(15) THOOFT & Co.

Pas ontpakt:
Prachtige Kanten Mantilles,
Burnous.
Japonnen van Gaze de Liz.
Idem op Zijden en Katoenen Tulle geborduurd. } met 5 en 7 strooken.
Idem van Organdie.
Idem van Tarlatane.
Odeurs, Zeepen, Pomade en Haarolie van de Societeit *Hygiénique.*
Bal-Kammen en Coiffures.
Borstelwerk voor Toilet, enz.
(8) HAMMEL & CO.

Met de ALIDA ontvingen wij:
200 vaatjes Versche Grasboter TC,
CACHET
en eene menigte andere Versche Provisiën.
(13) THOOFT & Co.

Op nieuw ontvangen:
DIVERSE SOORTEN FIJNE
WIJNEN,
op halve en heele flesschen, ALS:
CHAMPAGNE,
merk *Veuve* en *Eugène Cliquot, Carte Blanche, Impérial* en de echte *Jacquesson et fils.*
RHIJNWIJN,
merk *Carte Blanche, von Dem, Steinberger Cabinet, Johannes Berger* en *Claus Johannes Berger.*
BOURGOGNE EN PORT à PORT,
merk *Wed. Reijers &* Zoon,
(2989) bij PRINGIERS & CO.

AMERIKAANSCH MEEL
in vaten en in trommels, bij
(1990) SOESMAN & CO.

Ontvangen en reeds Uitgepakt
EEN FACTUUR FIJN
LAKWERK,
ALS:
Presenteer-Bladen in stellen, Trommeltjes, Brood-Mandjes, Flesschen-Bakjes, enz. en een groot Factuur
PLEETWERK,
van de nieuwste modellen, keurig bewerkt.
(14) THOOFT & Co.

Het Atelier
van den ondergeteekende is steeds ruim voorzien, van alle artikelen die in het vak der Zadelmakerij vallen,
ZOO ALS:
Alle Jagt- en Reis-effecten, Harnachementen, Gibernes, Koppels, etc.
(model voor alle Corpsen.)
Wagen- en Bendie-tuigen,
met Berlijnsch zilver, pleet, zwart verlakt en kopere Garnituren.
Alle soorten van
Heeren-, Dames-, Pracht- en KINDER-ZADELS.

NB. Daar alle nieuwe Zadels, na eenigen tijd ingebruik te zijn geweest **MOETEN** nagezien en de kussens nagevuld worden of **ONVERMIJDELIJK** de paarden zullen **DRUKKEN** zoo maak ik het geëerde publiek bekend, dat ik zulks aan alle ten mijnent gekochte Zadels **KOSTELOOS** bewerkstellig.
C. R. GOTTSCHALK,
(1992) Mr. Zadelmaker.

VERSCHE AANVOER,
puike **HAMMEN**, bij
(1991) SOESMAN & Co.

Diverse soorten ROTTING,

te bekomen bij P. VERSCHUUR & C°.
(1996)

Bij vonnis van den Raad van Justitie te *Samarang*, van 21 December 1861, is de Arabier

SECH MOHAMAT BIN HOESSIN BIN HAMIT,

Koopman, wonende te *Samarang*, verklaart te zijn in staat van faillissement, aanvangende op den 17den December 1861 en is in dat faillissement tot Regter-Commissaris benoemd het lid in gemelden Raad Mr. P. J. Hoijer, terwijl de curatele over den boedel is opgedragen aan de Weeskamer te *Samarang;* geschiedende deze bekendmaking ter opvolging van art. 779 van het Wetboek van Koophandel.

SAMARANG, 31 *December* 1861. Namens de Weeskamer: *De Secretaris,*
(17) J. O. RENDORP.

Bij vonnis van den Raad van Justitie te *Samarang*, van 21 December 1861, is de Maleijer

INTJE DJEMAN BIN ABDUL RACHMAN,

Handelaar, wonende te *Samarang*, verklaart te zijn in staat van faillissement, aanvangende op den 20sten December 1861 en is in dat faillissement tot Regter-Commissaris benoemd het lid in gemelden Raad Mr. A. J. W. Cornets de Groot, terwijl de curatele over den boedel is opgedragen aan de Weeskamer te *Samarang;* geschiedende deze bekendmaking ter opvolging van art. 779 van het Wetboek van Koophandel.

SAMARANG, 31 *December* 1861. Namens de Weeskamer: *De Secretaris,*
(16) J. O. RENDORP.

Koloniale Zee- en Brand

ASSURANTIE-MAATSCHAPPIJ.

De ondergeteekenden, bij behoorlijke volmagt, benoemd zijnde tot Agenten der te *Batavia* opgerigte **Koloniale Zee- en Brand Assurantie-Maatschappij**, zijn van af heden bereid tot het aannemen van risico's tegen Brand- en Zeegevaar, voor rekening van genoemde Maatschappij.

DORREPAAL & C°.
SAMARANG, 2 *Januarij* 1862. [18]

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY.

Zieke beenen en zwakke borsten. Het is niet bekend, dat de zalf ooit haar doel gemist heeft bij de genezing van open of zieke beenen, en slechte borsten. Duizende personen van iederen ouderdom zijn volkomen genezen door het gebruik derzelve, zelfs dezulken die door de doctoren voor ongeneesbaar verklaard waren, zijn door het gebruik van deze wonderbare middelen hersteld geworden. Door het te beproeven zal men zich van deze waarheid kunnen overtuigen.

De Prijzen zijn als volgt:

Doosjes PILLEN à . *f* 1.—, *f* 3.—, *f* 5.—
Potjes ZALF à . . „ 1.—, „ 3.—, „ 5.—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Ze zijn op franco aanvrage à contant te bekomen:

Te *Soerabaija* bij LE ROY & C°.
„ „ „ MOSSEMBEKKER & C°.
„ „ „ D. MAURITZ MARTENS.
„ *Probolingo* „ ZIMMERMAN & C°.
„ *Banjoemaas* „ M. S. CHERIMAN.
„ *Djocjokarta* „ DEEKENS & C°.
„ „ Wed. C. W. v. d. LAAN.
„ *Soerakarta* „ W. VELDMAN en Wed. SAFFINGER.
„ *Tagal* „ Mevr. de Wed. VAN DORT.
„ „ „ A. J. VAN DER VOORT.
„ *Cheribon* „ W. GALISTAN.
„ *Buitenzorg* „ P. SCHREUDER.
„ *Samarang* „ DE GROOT, KOLFF & C°., H. L. DE LYON, JOOSTEN & C°. en bij
(12) SOESMAN & C°.

LOTEN
in de Bataviasche Geld-Loterij,

weder verkrijgbaar bij
(20) C. VON BORNEMANN.

Wordt Gevraagd

op eerste Hypotheek: (2004)

***f* 5,500.—**

Adres: Lett. **M. B.** bij de *Uitgevers dezes.*

CHOCOLAAT-LOUIT.

Mexicaansch Vanille, groote stangen.
(1994) SOESMAN & Co.

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat hij op veler aanmoediging, behalve de **MUZIJK-SCHOOL**, eene **ZANG-SCHOOL** openen zal, en wel met Januarij e. k. Des Dingsdags en Donderdags voor meisjes van 7 tot 12 jaren, en des Woensdags en Vrijdags voor jongens van denzelfden leeftijd des avonds van 6—7 ure.

De contributie is slechts op drie gulden per maand bepaald; de inteekenings-lijst is bij de Heeren DE GROOT, KOLFF & C°. voorhanden.

(2000) L. VAN LAAR.

De ondergeteekende, Chirurgijn Dentiste te *Parijs*, en als zoodanig erkend door de faculteit te *Batavia*, heeft de eer aan het publiek van *Samarang* bekend te maken, dat hij alhier tot den 10den Februarij aanstaande verblijf zal houden; diegene welke hem dus verlangen te consulteeren gelieven zich te vervoegen in het Logement van den Heer *Gerards*, Kamer No. 36. L. PEBAQUE.

SAMARANG, 2 *Januarij* 1862. (21)

De Ondergeteekenden geven bij deze kennis, dat van af *heden* in hunne firma zijn opgetreden

de Heeren C. VAN LENNEP en C. NORTIER Azn.

als GERERENDE DEELGENOOTEN en de Heer

C. L. DANKMEIJER

als GENERALE PROCURATIEHOUDER.

SAMARANG, DORREPAAL & C°.
1 *Januarij* 1862. (22)

STADS-APOTHEEK
te *Samarang.*

De Heer **J. H. R. GOETHART** is op heden als *Compagnon* in mijne zaken opgetreden, en heeft als zoodanig de handteekening mijner firma.

ROUVEROY VAN NIEUWAAL.
SAMARANG, 1 *Januarij* 1862. (19)

Met onderling goedvinden heeft de Heer **J. NIEUWVEEN** van af heden opgehouden, Procuratiehouder te zijn van

B. KOPERSMIT & C°.
SAMARANG, 1 *Januarij* 1862. (23)

De ondergeteekenden hebben op heden alhier een

Handels-, Expeditie- en Commissie-Huis

opgerigt, onder de firma van

NIEUWVEEN & SCHUIJMER.

SAMARANG, J. NIEUWVEEN.
1 *Januarij* 1862. (24) D. SCHUIJMER.

Het Agentschap der Stoombootonderneming van den Heer

W. CORES DE VRIES,

is op heden overgedragen aan de Heeren *Nieuwveen & Schuijmer* alhier.

B. KOPERSMIT & C°.
SAMARANG, 1 *Januarij* 1862. (25)

De ondergeteekende, *Indië* verlatende, verzoekt degenen aan wien hij iets verschuldigd is, het bedrag daarvan intevorderen vóór of uiterlijk op den 15den dezer.

SAMARANG, 2 *Januarij* 1862. (26) J. G. PLATE.

De ondergeteekende, *Java* verlatende, verzoekt allen, die iets van hem te vorderen mogten hebben, zich, uiterlijk vóór 20 dezer, bij hem te willen aanmelden.

SAMARANG, 1 *Januarij* 1862. (27) R. J. STOK.

De Heer J. F. C. Börger en Familie,

wenschen met het nieuw ingetreden jaar veel heil en zegen aan vrienden en bekenden.

SAMARANG, 1 *Januarij* 1862. [28]

Gevraagd:

Om dadelijk te aanvaarden een droog- en bewoonbaar Huis, beneden de *f* 100.— huur 's maands.

Adres: *Uitgevers dezes.* (29)

TE HUUR

Om met 1°. Maart te aanvaarden:

Het HUIS op *Gendingan*, laatst bewoond door en te bevragen bij
(30) J. ITZIG HEINE.

Te Koop of te Huur:

Het ruime Huis, gelegen aan de *Vlaggestok*, nabij de rivier, laatst bewoond door den WelEdG. Heer Mr. *HELBACH*, zeer geschikt voor een Pakhuis. (2003)

W. R. SEVERING.

TE HUUR met primo FEBRUARIJ, het HUIS toebehoorende aan Mevrouw *SIMONET*, te bevragen bij
(2002) WILKENS.

Met primo Januarij 1862,

TE HUUR het HUIS, laatst bewoond door den Heer *Chs. de Chauvigny de Blot*, te bevragen bij
(2001) OOSTERHOUT, qq.

STOOMBOOT

„OENARANG."

DE VERTREKDAGEN ZIJN BEPAALD VOOR DE MAAND JANUARIJ 1862.

Van BATAVIA naar SAMARANG en SOERABAIJA, 12 en 26.
Van SAMARANG naar SOERABAIJA, 15 en 29.
Van SOERABAIJA naar SAMARANG en BATAVIA, 3 en 19.
Van SAMARANG naar BATAVIA, 5 en 21.

De Boekhouders van de Stoomboot Oenarang,
Em. C. WERMUTH.
(2005) C. S. VAN HEEKEREN.

HET VERTREK DER

STOOMSCHEPEN

van de onderneming

W. CORES DE VRIES,

is bepaald als volgt:

van SAMARANG naar BATAVIA, 10, 18, 25 Jan. en 1 Febr.
Van SAMARANG naar SOERABAIJA, 10, 18, 25 Jan. en 1 Feb.

Informatiën bij *De Agenten,*
(32) NIEUWVEEN & SCHUIJMER.

GEBOORTEN.

Bevallen van een' *ZOON*, de echtgenoot van
(2006) H. HAASE.
SALATIGA, 16 *December* 1861.

Voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER*, geliefde echtgenoote van J. C. MULLER.
SAMARANG, 21 *December* 1861. (2008)

Voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER*, M. E. SCHÄFTLEIN geboren *van Bronckhorst.*
SAMARANG, *den* 27*sten December* 1861. (2007)

Voorspoedig bevallen van een' *ZOON*, M. A VOGELZANG, *ten Cate.*
SAMARANG, 30 *December* 1861. (31)

STERFGEVALLEN.

Op den 16den December 1861, overleed te *Djocdjocarta*, de geliefde echtgenoote van
(2009) G. WEIJNSCHENK.

AANGEKOMEN PERSONEN

van den 24sten Dec. 1861 *tot en met den 3den Jan.* 1862.

Mevr. de Wed. van Leuven, W. N. Kim, R. Findlaij, L. Joosten, R. R. Roggers, J. M. van Leer, J. H. Beddigs, Mevr. de Weduwe Moreau, W. de Jong, Jufvr. J. M. W. de Jong, J. P. Persijn, Mevr. de Weduwe Persijn, L. A. Schiff, L. C. J. A. de Vogel, Mr. R. E. N. d'Abo, Claudina Hoorn, W. G. Groenendaal, P. G. Ingelaire.

VERTROKKEN PERSONEN.

R. Findlaij, J. W. Jäger, J. P. Krabbe, L. A. Schiff, M. Tjostz (achtergebleven schepeling), J. L. de Dieu Stierling, G. H. Maurenbrecher, J. T. B. Regensburg, G. Batten, J. P. Persijn, J. H. Soesman, H. A. C. Lammerts van Bueren, P. Johannes, J. H. Beddigs, Mr. R. E. N. d'Abo, H. W. Thielsch, W. C. Kahle, J. W. Sluijter, J. M. Smit, P. G. Ingelaire.

Marktprijzen te *Samarang.*

Koffij, geen ter markt, op levering oogst 1862 *f* 35½ geboden.
Suiker, No. 16 *f* 15½.
Indigo per pond *f* 4.80 afgedaan.
Koe-Huiden, per corge *f* 60.— volgens gewigt.
Buffel-Huiden, per corge *f* 52.—
Staart Peper, *f* 65.— geboden.
Rijst, eerste soort, per 28 pikols *f* 165.— à *f* 180.—
„ tweede „ idem. *f* 145.— à *f* 160.—
Klapper Olie, per pikol, *f* 25.—
Katjang „ idem *f* 22.—
Rotting, per pikol, *f* 8.50 à *f* 9.—
Kadjang Matten, per 100 stuks, *f* 9.—
Wisselkoers op Holland 100½%.— à pari.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

ZONDAG den 5den JANUARIJ 1862,
des voormiddags te ½9 ure,
Ds. VAN DER MEER VAN KUFFELER.

DOOPSBEDIENING.

ROOMSCH CATHOLIJKE EEREDIENST.

ZONDAG den 5den JANUARIJ 1862.
Eerste H. DIENST, *'s morgens 7 ure.*
HOOG DIENST, *om ½9 ure.*
LOF *'s avonds om ½7 ure.*

BIJVOEGSEL
BEHOORENDE BIJ HET
Samarangsch Advertentie-Blad,
van VRIJDAG 3 Januarij 1862. No. 1.

Boekhandel
VAN (1570)
DE GROOT, KOLFF & CO., SAMARANG.
Van de Pers gekomen:
ALMANAKKEN voor 1862.
KANTOOR-KALENDER
Prijs ƒ 4.— Franco per post ƒ 5.—
ZAK- ALMANAK,
ingerigt tot Koopmans-, Kantoor- en Huishoudelijk gebruik, ƒ 2.—
Franco per post met een Kantoor-Almanak ƒ 3.—
KANTOOR-ALMANAK VOOR 1862,
Onopgeplakt 0.50 Cts., opgeplakt ƒ 1.—

KUNST-HANDEL
VAN
DE GROOT, KOLFF & CO.,
Ontvangen:
BRELOQUES,
met prachtige Photographiën (Microscopique), tot uiterst billijke prijzen. (753)

ACACIA BLOEMEN
voor de Zusters van alle Vrijmetselaren tot een feesttuiltje gevlochten,
DOOR
B.'. F. VAN LOHUIZEN,
keurig gebonden in een linnen bandje
Prijs ƒ 3.—
verkrijgbaar bij (1821) DE GROOT, KOLFF & C°.

Nederlandsche
STAATS-LOTERIJ.
LOTEN
voor de thans trekkende 246ste Loterij zijn per MAIL ontvangen en te bekomen:

1 HEEL LOT	ad ƒ	100.—
1 HALF	〃 〃	50.—
1 VIJFDE	〃 〃	20.—
1 TIENDE	〃 〃	10.—

(1666) bij DE GROOT, KOLFF & C°.

Handleiding
tot de Kennis van, benevens het Schieten uit getrokken Wapens in het algemeen, toegepast op het Ind. Tirailleurgeweer, door
J. M. BRUIJN,
Kapt. der Inf.
Uitgegven met toestemming van het Militair-Departement.
Met 4 platen, prijs ƒ 5.—
Franco per post „ 6.—
Verkrijgbaar bij
(1954) DE GROOT, KOLFF & C°.

WAGEN-DIENST
VAN
J. F. C. BÖRGER
EN
H. W. VAN VUURDEN,
TUSSCHEN
SAMARANG, SOERAKARTA
en langs die routes liggende plaatsen,
VICE VERSA.

Wagens en Paarden van deze dienst, zijn ten allen tijde voor HH. reizigers te bekomen, op de bekende stations der hoofdplaatsen en elders; en tegen de prijzen bij de daarvoor bestaande tarieven bekend gemaakt.

LOGEMENT OENARANG.
De eigenaar van dit zoo voordeelig bekend en in eene buitengewoon gezonde streek gunstig gelegen, uiterst goed en comfortabel ingerigt Logement, vermeent aan den wensch van vele ingezetenen van *Samarang*, die verlangen den Zondag op deze aangename plaats door te brengen, te gemoet te komen, door:

van af 21 December 1861,

ten dienste van het geachte publiek van *Samarang*, die in dit Logement hunnen intrek willen nemen en verblijven, of den Zondag doorbrengen,

geregeld te doen afrijden

een- of meer goed ingerigte Wagens, van
SAMARANG TOT OENARANG,
des Zaturdags middags te 4 uur precies;
en van
OENARANG NAAR SAMARANG,
des Maandags ochtends te 6 uur.

De betaling zal zijn, voor de reize van *Samarang* tot *Oenarang*, HEEN en TERUG ƒ 12.— voor ieder persoon, in het *Logement Oenarang* verblijvende.

De afrijdplaats te *Samarang* zal zijn, bij de onderneming der Wagendienst, hoek van de *Weduwen-straat.*

Het Tarief van het Logement is billijk en bepaald. Een ruim en *afzonderlijk Billardzaal*, kan het verblijf veraangenamen. De bediening en behandeling zal niets te wenschen overlaten.

De ondergeteekende vleit zich met talrijke bezoekers, bij deze goede en minkostbare gelegenheid.

OENARANG, J. T. C. BÖRGER.
den 14den December 1861. (1966)

DIAMANTEN GLASSNIJDERS,
voorhanden bij (1998) DE GROOT, KOLFF & C°.

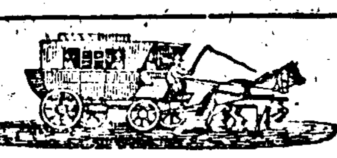

De ondergeteekende maakt bij deze aan het geëerde publiek bekend, dat bij hem tegen de ondervolgende prijzen, in huur verkrijgbaar zijn

WAGENS EN PAARDEN,
ALS:

naar OENARANG,
EEN WAGEN MET VIER PAARDEN

voor een persoon	en een bediende		.	ƒ 11.—
〃 twee personen	dito	dito	. . .	- 14.—
〃 drie dito	dito	dito	. . .	- 18.—
〃 vier dito	dito	dito	. . .	- 21.—

naar SALATIGA,
EEN WAGEN MET VIER PAARDEN

voor een persoon	en een bediende		.	ƒ 28.—
〃 twee personen	dito	dito	. . .	- 37.—
〃 drie dito	dito	dito	. . .	- 45.—
〃 vier dito	dito	dito	. . .	- 52.—

naar SOURAKARTA,
EEN WAGEN MET VIER PAARDEN

voor een persoon	en een bediende		.	ƒ 61.—
〃 twee personen	dito	dito	. . .	- 81.—
〃 drie dito	dito	dito	. . .	- 99.—
〃 vier dito	dito	dito	. . .	-108.—

naar AMBARAWA,
EEN WAGEN MET VIER PAARDEN

voor een persoon	en een bediende		.	ƒ 24.—
〃 twee personen	dito	dito	. . .	- 33.—
〃 drie dito	dito	dito	. . .	- 39.—
〃 vier dito	dito	dito	. . .	- 45.—

naar DEMAK,
EEN WAGEN MET VIER PAARDEN

voor een persoon	en een bediende		.	ƒ 14.—
〃 twee personen	dito	dito	. . .	- 17.—
〃 drie dito	dito	dito	. . .	- 20.—
〃 vier dito	dito	dito	. . .	- 23.—

naar KOEDOOS,
EEN WAGEN MET VIER PAARDEN

voor een persoon	en een bediende		.	ƒ 28.—
〃 twee personen	dito	dito	. . .	- 36.—
〃 drie dito	dito	dito	. . .	- 40.—
〃 vier dito	dito	dito	. . .	- 43.—

naar KENDAL,
EEN WAGEN MET VIER PAARDEN

voor een persoon	en een bediende		.	ƒ 16.—
〃 twee personen	dito	dito	. . .	- 22.—
〃 drie dito	dito	dito	. . .	- 26.—
〃 vier dito	dito	dito	. . .	- 30.—

SAMARANG, TEH HONGTJOEN.
den 26sten November 1861. (1969)

NB. Op denzelfden dag terugkeerende, zal voor de terugreize niet dezelfde bovenstaande prijzen berekend worden, maar eene belangrijke Reductie ondergaan.

EXPEDITIE- EN JAGT-COUVERTS,
inhoudende: LEPEL, VORK, BEKER etc.
Ontvangen bij
(1997) DE GROOT, KOLFF & C°.

G. Kolff & Co.'s
BATAVIASCHE SPEELKAARTEN,
Deze Speelkaarten zijn wat **Troeven** en **Poppen** betreft geheel nieuw van teekening en munten vooral uit door DUIDELIJKHEID. De gefigureerde azen stellen zeer eigenaardig voor:
ACHT GEZIGTEN
VAN DE
STAD BATAVIA EN VOORSTEDEN.
Ze zijn tot Indisch verbruik voor ons expresselijk in een der beroemdste fabrieken van *Frankrijk* met smaak en soliditeit vervaardigd, met het oog op de alhier meest geprefereerde Speelkaarten.

De eerste qualiteiten (**Sultans-** en **Salonkaarten**) overtreffen in pracht en keurigheid van bewerking de zoogenaamde Sebastopol-kaarten. De andere soorten (**Societeits-** en **Sergeants-kaarten**) kunnen in qualiteit en prijs, in duurzaamheid en aangenaamheid bij 't bespelen met alle bestaande soorten concureren.

Bij dozijn en gros (partijen met behoorlijk rabat) voorloopig te bekomen,

(499) te *Batavia* bij G. KOLFF & C°.
〃 *Samarang* 〃 DE GROOT, KOLFF & C°.

LANDMAIL BERIGTEN,

loopende tot 9 November.

NEDERLAND.

Gedurende dit jaar zijn van Harderwijk vertrokken elf detachementen voor Oost-Indie en twee voor West-Indie. Het getal vertrokken onderofficieren en manschappen voor Oost-Indie bedraagt 1435 en voor West-Indie 92. Bij het koloniaal werfdepôt zijn weder van de corpsen infanterie van het leger een aantal onderofficieren en soldaten overgeplaatst, die zich verbonden hebben om te dienen bij het leger in Oost-Indie.

— Te Harderwijk arriveerde den 26sten October een detachement, sterk 21 man, uit Oost-Indie teruggekeerd. Daaronder bevonden zich een sergant, gedecoreerd met de M. W. orde 4de kl., een sergt-majoor en 10 gepensioneerde manschappen.

— Bij koninklijk besluit is tot ridder der Militaire Willemsorde 4de kl. benoemd de sergeant van het O. I. leger, v. d. Horst. Tegelijk met deze benoeming werd hem door den majoor, kommandant van het koloniaal werfdepôt, een prachtig gouden cylinder-horologie aangeboden, als blijk van dankbaarheid der inwoners van Samarang, wegens zijne hulp bij de aldaar vroeger plaats gehad hebbende ongeregeldheden.

— Naauwelijks een half jaar geleden heeft, wijlen mejufvr. Cornelia Edersheim, begaafde pianiste, onder aftrek van eenige legaten, over hare nalatenschap beschikt ten gunste van het Israëlitisch weeshuis te 'sHage.

Thans is hetzelfde gesticht door een ander hoogst weldadig ingezeten, den heer A. S. Roos, die aldaar dezer dagen is overleden, weder zeer ruim bedacht. Regenten hebben namelijk kennis bekomen, dat die heer, onder aftrek van legaten, zijn geheel vermogen ten behoeve van gemeld gesticht heeft vermaakt. De overige bepalingen van 'smans uitersten wil zijn deze: Aan sommige leden zijner familie zullen levenslang uitkeeringen worden gedaan. Aan verschillende weldadige inrigtingen zijner gemeente zijn legaten gelaten, als o. a. aan: het oude mannen en vrouwenhuis; het armbestuur; de armenschool; de zieken- en begrafenis instellingen; de vereeniging: »tot bevordering van ambachten onder de Israëliten"; het Israëlitisch leenfonds. Voorts nog legaten aan het Nederlandsch Portugeesch Israëlitisch armbestuur, de hervormde, R. Katholijke en Luthersche diaconiën, de hervormde en R. Katholijke armen te Scheveningen.

Aan het kerkbestuur zijner gemeente heeft hij ook een legaat gemaakt groot *f* 10,000 2½ pCt., aan de renten waarvan voortdurend eene weldadige bestemming moet gegeven worden.

ENGELAND.

Wie graaf Russell's redevoering omtrent de Amerikaansche aangelegenheden, onlangs te Newcastle gehouden, met aandacht heeft gelezen, zal zich niet verwonderen, dat de unionisten en de getrouwe aanhangers van het bondsgouvernement daarover verontwaardigd zijn. Genoemde minister heeft hun door die redevoering openlijk verklaard, dat de Britsche regering geen sympathie gevoelt voor de Noordelijke staten, omdat zij niets liever wenscht, dan eene volkomen scheuring der Unie en de oprigting eener onafhankelijke zuidelijke confederatie. De heer Theodore Fay, vroeger gezant der Vereenigde Staten in Zwitserland, tracht in een brief aan de *Times* het partijdige en onedelmoedige dier staatkunde bloot te leggen en tevens de Noordelijke staten te verdedigen tegen de aantijging van den graaf, dat zij alleen oorlog voeren voor »heerschappij." Die kampioen der Unionisten protesteert in naam der Noordelijke staten tegen die beschuldiging en noemt haar louter laster. Die dwaling, zegt hij, kon evenwel het resultaat niet zijn van onwetendheid en de beide strijdende partijen mogen in de redevoering het kenteeken zich van de begeerte van Engeland om den vermogenden invloed der Amerikaansche republiek vernietigd te zien, opdat het Britsch gouvernement op meer dan eene wijze kunne profiteren van de rampen van een te magtigen medediger. De schrijver treedt voorts in een breedvoerig betoog, omtrent de kwestie, of de Zuidelijke staten het regt hebben zich van de Unie af te scheiden en komt tot de slotsom, dat zij daar evenmin toe geregtigd zijn als eene Britsche provincie, die zich van het Britsch gouvernement onafhankelijk zou willen verklaren. Vervolgens worden al de rampen en het kwaad afgeschilderd, dat de slavernij sedert het ontstaan der republiek heeft veroorzaakt.

»Gedurende eene halve eeuw" dus luidt het, »heeft zij op ons land in duizend vormen gedrukt. Zij heeft ons gouvernement, min of meer overgeleverd in de handen van staatkundige fortuinzoekers en, in enkele gevallen, van zamenzweerders; zij heeft ons in een vreemden oorlog gewikkeld; zij heeft eene sterke begeerte naar annexatie in ons doen geboren worden; zij heeft vrijbuiters en zeeroovers gevoed en hen op de territoriën van bevriende en vreedzame natiën geworpen; zij heeft onze buitenlandsche staatkunde uit haar natuurlijke rigting gerukt; zij heeft verraders tot buiten- en binnenlandsche ambten verheven; zij heeft geheime agenten betaald, ten einde den Europeschen geest te vergiftigen door de verspreiding van valsche berigten omtrent en tegen ons gouvernement en ons land; zij heeft onze wetgevende kamers onteerd met vertegenwoordigers, wier hoofdhoedanigheden waren liefde voor slavernij, haat tegen vrije instellingen, onbekendheid met de godsdienst en ervarenheid in de behandeling der zweep, het bowie-mes en den revolver; zij heeft dus, met eenige weinige achtenswaardige uitzonderingen, eene klasse van verstandige en bekwame Christenen, die het meest bevoegd waren om ons land gelukkig van binnen en geëerbiedigd van buiten te maken, uitgesloten van het bestuur onzer publieke aangelegenheden; zij heeft onze opvatting van het geschil tusschen regt en onregt bedorven; zij heeft de uitlegging der H. Schrift verdraaid en de godslasterende bewering doen ontstaan, dat slavernij en de slavenhandel de natuurlijke wet der volken overeenkomstig den geschreven wil van Christus zijn; zij heeft de vaderlandsliefde in duizenden uitgedoofd; zij heeft onze nationale vlag over de geheele wereld tot eene spotternij gemaakt; zij heeft de gemoederen van een aantal burgers met verraad vergiftigd en in bijna iedere afdeeling van ons gouvernement bederf gebragt, zoodat wij eene menigte, tot nu toe geëerbiedigde en vertrouwde personen, betrekkingen van openbaar vertrouwen, in de dienst van het bondsgouvernement, zien aannemen met het oogmerk, om het te verraden."

De heer Fay zet verder de redenen uiteen, die het Amer. gouvernement hebben verhinderd zich onmiddelijk tegen de slavernij te verklaren. De emancipatie van 4,000,000 slaven, wier waarde op ongeveer 1,000,000,000 doll. wordt geschat doet moeijelijkheden geboren worden, die de Amerik. staatslieden nopen met voorzigtigheid te handelen. De ex-gezant tracht voorts te bewijzen, dat de Amerikaansche republiek niet kan vallen en dat de Amerikaansche bevolking, wat er ook gebeuren moge, weder één moet worden. Na de *Times* hevig te hebben doorgehaald over diens anti-unionistische leerstellingen, zegt de schrijver ten slotte:

» Er zijn verschillende argumenten, finantiele, staatkundige en godsdienstige, voor de poging ter omverwerping der Amerikaansche republiek en voor de ondersteuning en goedkeuring die hij gevonden heeft in Engeland en op het vasteland. Maar ik wensch mijn gevoelen, uit een Christelijk oogpunt beschouwd, thans mede te deelen en zeg, dat het eene onheilspellende gebeurtenis is in de geschiedenis die op Gods tijd en naar Gods raad, op Europa zal nederkomen. Het is eene reusachtige misdaad en terwijl men veel in het midden zou kunnen brengen ter verontschuldiging van het volk van het Zuiden, zullen de aanvoerders, de heer Jefferson Davis en anderen voor de regtbank der geschiedenis en van God terregtstaan als misdadigers van de eerste klasse. Hunne onbekendheid met de gevolgen hunner handeling en de vooronderstelde onweerstaanbare omstandigheid, die hun daartoe gedreven heeft, zal geene verschooning zijn."

— De conservatieven, zullen dit jaar, zoo als vroeger altijd gebruikelijk was, den heer Disraeli niet als spreker zien optreden. Hij vermijdt ten minste de gewone zamenkomsten dezer partij, om niet het gevaar te loopen van in 't publiek te moeten spreken; zelfs bij de vergadering der *Maatschappij van Landbouw* te Bucks, waar hij vroeger altijd gewoon was te verschijnen, heeft hij zich over zijne afwezigheid, uithoofde van ongesteldheid, laten verontschuldigen. Die afwezigheid werd te meer betreurd, daar de vergadering dien ten gevolge haar hoofddoel miste.

— Den 24sten October heeft het criminele geregtshof te Londen de volgende zaak, welke zeer de algemeene aandacht tot zich trok, behandeld. Een Italiaansch schilder, Vincent Callucci genaamd, woonde te Londen in 1858 en trok door zijne buitengewone bedrevenheid, vooral in het schilderen van damesportretten, de aandacht van talrijke kunstliefhebbers. Zijne innemende manieren, gepaard met buitengemeene artistieke bekwaamheden, bragten hem spoedig in aanraking met zeer aanzienlijke Engelschen. O. a. werd eene rijke jonge dame, Frederica Johnstone, door haar eigen bloedverwanten aan hem voorgesteld en onze Italiaan verscheen kort daarop ten haren huize. Callucci wist nu door zijne vleijerijen miss Johnstone spoedig te bewegen hem het schilderen van haar portret toe te staan. Dit ingewilligd zijnde, werd het noodzakelijk dat zij van tijd tot tijd zijn atelier bezocht. Er ontstond nu eene wederzijdsche en teedere genegenheid, eene zeer vertrouwelijke briefwisseling greep plaats en eindelijk stemde miss Johnstone er in toe met hem in het huwelijk te treden. Alvorens dit plan evenwel werd ten uitvoer gebragt, deelde hij miss Johnstone onverwachts mede dat zijne moeder, waaraan hij zeer gehecht was, op sterven lag, dat hij haar voor haren dood nog eens wenschte te zien en daartoe £ 250 noodig had, ten einde zijne reiskosten te bestrijden en eenige dringende schulden te betalen. Miss Johnstone verschafte hem, met regt vrouwelijke edelmoedigheid, de vereischte som en Callucci begaf zich naar Italie. Gedurende zijne afwezigheid werd miss Johnstone gevaarlijk ziek en na haar herstel kwam zij bij rijpe overweging tot het besluit den schilder niet te huwen. Callucci die na verloop van eenige maanden terugkeerde, scheen het besluit van de jonge dame niet buitengemeen ter harte te nemen: alleen verzocht hij haar de vriendschap niet af te breken en wist haar vervolgens door allerlei kunstgrepen ongeveer £ 2000 af te troggelen. Die herhaalde afpersingen werden eindelijk ondragelijk en miss Johnstone besloot geheel en al met den schilder te breken en verzocht hem, na hem haar besluit bekend te hebben gemaakt, hare brieven terug. Callucci wilde evenwel zijne prooi zoo spoedig niet laten glippen, maar eischte op nieuw £ 2000 voor de teruggave der gemelde brieven. Ook daarin stemde miss Johnstone toe, en tijd en plaats werden vastgesteld waar zij elkander zouden ontmoeten en de transactie sluiten. Miss Johnstone vervulde zeer naauwkeurig de overeenkomst, stelde den schilder gemelde som ter hand en ontving van hem een pakje, inhoudende, gelijk hij voorgaf, de bedoelde brieven. Tot hare groote ontsteltenis vond zij evenwel later bij het openen in het pakje, niets dan oude nieuwsbladen. Callucci had de zoo kostbare brieven — ongetwijfeld voor eene andere gelegenheid — in zijn bezit gehouden. De dame over die lage handeling zeer billijk verontwaardigd, gaf nu haar broeder van al het voorgevallen kennis en deze schreef den schilder onmiddelijk een brief om de teruggave der verlangde stukken. De bepaalde weigering en het beleedigend antwoord van Callucci, noopten miss Johnstone's broeder hem geregtelijk te vervolgen. De schilder werd daarop in hechtenis genomen en na een rijp onderzoek door de jury schuldig bevonden aan diefstal en veroordeeld tot drie jaren dwang arbeid. De brieven, benevens £ 1600, die hij nog in zijn bezit had, werden aan miss Johnstone teruggegeven. Het vonnis, ofschoon vrij gestreng, wordt hier door alle weldenkenden ten volle goedgekeurd. Het gedrag van miss Johnstone mag welligt door sommigen als onvoorzigtig en zelfs ligtzinnig worden beschouwd, doch dit regtvaardigde Callucci niet om misbruik te maken van de edelmoedigheid en genegenheid eener zwakke vrouw, die hij door listige en verfoeijelijke vleijerijen had weten te boeijen. Dergelijke voorvallen zijn intusschen in de Engelsche maatschappij niet zeldzaam.

— Ten gevolge van eene zoogenaamde prijs boxpartij zijn in de nabijheid van Manchester vijf personen wegens manslag naar de jury verwezen. De boxpartij had plaats om £ 2, tusschen zekeren Pugh en zekeren Richards; laatstgenoemde werd overwonnen en een strief aan de gevolgen zijner bekomen wonden. Pugh en de vier secondanten werden gearresteerd. Den dag voor den strijd sprak iedereen in den omtrek over de ophanden boxpartij, doch geene enkele poging werd gedaan om haar te verhinderen.

DUITSCHLAND.

Eerstdaags zullen te Stenden van Koburg-Gotha bijeengeroepen worden, om te beraadslagen over een ontwerp van wet, waarbij de wijze wordt bepaald, waarop aan de met Pruissen geslotene militaire overeenkomst gevolg zal worden gegeven. Deze overeenkomst zal groote wijzigingen in de bestaande wetsbepalingen op de ligting der manschappen, den duur van den dienstijd, enz. noodzakelijk maken. Deze inlijving der Saksen-Coburgsche troepen bij de Pruissische armee, heeft in Zuid-Duitschland weinig sympathie gevonden.

— Volhynie en Lithauen zijn in staat van beleg verklaard, en waarschijnlijk zal de Ukraine hetzelfde lot ondergaan, want reeds zijn de gewone regtbanken in die provincie opgeheven, en door militaire- en politie-commissariaten vervangen. Alle militaire krachten, waarover Rusland kan beschikken, zijn op dit oogenblik echelonsgewijs geposteerd in eene lange linie, die zich van den Dniester tot Kalisch uitstrekt. Deze troepen worden nog versterkt door al de verlofgangers, die onder de wapenen geroepen zijn. De Poolsche soldaten, die zich met verlof bevonden, zijn naar de armee van den Kaukasus gedirigeerd, zonder onderscheid van de corpsen waartoe zij behooren.

— De Luxemburgsche kamer heeft den 23sten dezer een door de regering ingediend ontwerp van wet op de drukpers aangenomen. Volgens die wet kan aan een Luxemburger, op wiens gedrag niets is aan te merken en die verkiesbaar is, de concessie van drukker niet geweigerd worden; de intrekking der concessie kan slechts door de regterlijke magt geschieden, na veroordeeling wegens een misdrijf of wegens twee vergrijpen binnen het tijdsverloop van een jaar. De drukker blijft straffeloos wanneer hij bij het eerste verhoor den werkelijken schrijver opgeeft en deze door de justitie in het land zelf gevat kan worden. Eindelijk kan de regtbank op alle overtredingen op de drukpers het minimum der straf (16 francs) toepassen. Overigens heeft de minister van justitie beloofd dat, ingeval andere Duitsche landen meer vrijzinnige bepalingen mogten invoeren, hij zou trachten die ook op het groothertogdom toe te passen. Slechts twee leden hebben tegen het ontwerp gestemd. Alsnu zal de kamer in de afdeelingen het budget onderzoeken.

— De laatste tijdingen uit Westelijk Turkije bevestigen het toenemen van den opstand en het onvermogen der armee van Omer pacha. De Turken zijn in verschillende schermutselingen geslagen en met groot verlies teruggedreven. Nu de strijd eenmaal een aanvang heeft genomen, zal hij wel voortduren, tot dat een van beide partijen voor goed het veld ruimt. Waarschijnlijk zullen dit de Turken moeten doen. Hun toestand is hoogst ongunstig. De troepen zijn van alles ontbloot en gedemoraliseerd. De Montenegrijnen zijn dan ook hoegenaamd niet beducht voor de bedreigingen van Omer pacha. Reeds heeft de Oostenrijksche regering een paar forten op de grenzen laten bouwen en schijnt vrees te koesteren voor de invallen der bergbewoners.

— Het te Konstantinopel verschijnend dagblad de *Levant* heeft het Turksche budget voor het aanstaande jaar openbaar gemaakt, zoo als het opgemaakt is door lord Hobart en den heer Forster, commissarissen der Engelsche regering bij de Verhevene Porte. Uit die opgave blijkt, dat de inkomsten geraamd zijn op ruim 286 millioen francs en de uitgaven op ruim 293 millioen, zoodat er een vermoedelijk deficit is van 7 millioen francs. De uitgaven waren voor het laatste dienstjaar, gedurende de regering van den vorigen sultan, geraamd op ruim 335 millioen. De tegenwoordige regering heeft daarop 42 millioen bespaard, waarvan een niet onaanzienlijk deel op de civile lijst komt. Voor de buiten- en binnenlandsche schuld is een cijfer uitgetrokken 97¼ millioen francs.

— Bij Brockhaus te Leipzig zien de twee eerste deelen van »*Varnhagen von Ense's dagboek*," thans het licht. De inhoud loopt van 1835—1844. Men leest daaromtrent in de *Weser Zeitung* het volgende: »Nog hooren wij den alarmkreet, die twee jaren geleden opging, toen de briefwisseling tusschen Varnhagen von Ense en Alexander von Humboldt door de pers publiek was gemaakt, en vertrouwelijke mededeelingen, oordeelvellingen en geheimen aan 't licht werden gebragt, die in sommige kringen schrik en ontzetting verspreidden, in andere een welverdiend opzien verwekten en aanleiding gaven dat men sommige personen en zaken met een meer kritisch oog ging beschouwen en ze in een ander licht zag dan het traditionnele, waarin ze tot heden geplaatst waren. Als wij ons niet vergissen, dan zal de uitgave van het »dagboek" in de Pruissische hooge en staatkundige kringen niet minder sensatie maken en niet minder wrevel opwekken dan ten aanzien der brieven het geval was. Want tot heden zag nimmer hier te lande eene kritiek het licht, die als deze zoo scherp, zoo stout en zoo zaakrijk, hooggeplaatste, magtige en in meerdere of mindere mate geëerde personen bespreekt, die de *high life* in Berlijn zoo naar werkelijkheid weergeeft, die zoo menig pikant détail mededeelt, omtrent kringen, die tot heden als boven de kritiek der menigte stonden, omdat het leven in die omgeving voor de meerderheid niets anders was dan een gesloten boek."

— Te Leipzig is den 18den October de herinnering aan den daar in der tijd geleverden veldslag, bij het monument op het slagveld, door de Leipziger Turners, in vereeniging met 19 Turnergezelschappen uit naburige plaatsen, op eene zeer plegtige wijze gevierd. Zij vormden een ruimen kring om het monument, waarnaast een met vanen versierde kansel was opgerigt, van waar dr. Götz (redacteur der *Turn Zeitung*) eene voortreffelijke rede hield, door beurtzang voorafgegaan en gevolgd. Des avonds vereenigden zich een groot aantal turners aan een souper, waar een uitmuntende vaderlandsche geest heerschte. Te Breslau wilde het volk op dien avond het standbeeld van Blucher illumineren. De politie kwam daartegen op, ten gevolge waarvan een oploop ontstond, die door de militaire magt uiteen moest worden gedreven. Verscheidene personen werden gearresteerd. De grijze koning van Beijeren heeft dien dag de armen van Munchen op zijne kosten aan eenen maaltijd vereenigd.

— In Wurtemberg wordt zeer geklaagd over de aanmatiging der policie daar te lande, en zij werd zelfs in de laatst gehoudene zitting der kamer door verschillende leden openlijk van misbruik van magt, van willekeur en omkoopbaarheid beschuldigd. Men stelde den minister van justitie verantwoordelijk voor de handelingen van een corps, dat in overmoed en schaamteloosheid aan den Berlijnschen von Hinckeldey en de zijnen niets schijnt toe te geven. De minister wilde zich schertsenderwijze van eene hem gevraagde verklaring afmaken. Sommige leden namen dit zoo euvel op, dat zij met bittere woorden, aan hunne verontwaardiging lucht gaven. De afgevaardigde Moritz Mohl zeide o. a., »dat het zeer te bejammeren was, dat men aan het hoofd van het kabinet een man moest zien, die zich niet ontzag, aldus den spot te drijven met wat de volksvertegenwoordiging, in 't bewustzijn van haar goed regt, van hem vroeg."

— In Griekenland zal de lang en veel besproken kwestie der gemengde huwelijken eindelijk tot eene oplossing komen. Het gouvernement aldaar heeft namelijk bij de kamers een wetsontwerp ingediend, hetwelk ten doel heeft om de zeer uiteenloopende gevoelens die daaromtrent gewisseld zijn, zooveel mogelijk te bevredigen. Volgens dit ontwerp zullen namelijk de huwelijken van de leden der orthodox Grieksche kerk met die van andere Christelijke kerkgenootschappen wettig zijn, mits die verbintenissen met inachtneming van de formaliteiten der eerstgenoemde kerk gesloten worden. In de tweede plaats worden daarbij alle tot nu toe gesloten gemengde huwelijken insgelijks wettig verklaard en daarentegen alle vroeger daaromtrent gemaakte bepalingen afgeschaft. De minister van binnenl. zaken, de heer Christopoulo, heeft tevens bij de kamer van afgevaardigden wetsontwerpen ingediend betreffende de organisatie der nationale garde, de telegrafie, de oprigting van armhuizen, enz.

FRANKRIJK.

De hertog de Gramont, gewezen gezant te Rome, is naar Weenen vertrokken, om in dezelfde betrekking bij het Oostenrijksche hof over te gaan.

— De kolonel de Treuil heeft een nieuw stelsel van geschut uitgevonden, waardoor de enorme kosten tot het pantseren van groote schepen besteed, zoo goed als nutteloos zijn weggeworpen, daar deze bekleeding niet bestand is tegen de projectielen van het door de Treuil uitgevonden kanon, terwijl de Engelschen, wanneer zij ook weder achter het geheim van dit stelsel weten te komen, er natuurlijk partij van zullen trekken.

— Frankrijk wordt thans door 96 gezanten en attachés en 194 consuls en agenten, in den vreemde vertegenwoordigd. De leden der gezantschappen zijn als volgt verdeeld: 11 gezanten, 23 gevolmagtigde ministers en 62 secretarissen en attaché's. De gezanten te St. Petersburg en Londen ontvangen een bezoldiging van 300,000 francs; die te Weenen 200,000 francs; te Madrid 150,000 francs; te Konstantinopel en Rome 140,000 francs; te Berlijn en Bern 100,000 francs; te Turin 80,000 francs; te Brussel 70,000 francs; 't maximum der bezoldiging van een gevolmagtigd minister is 80,000 francs; 't minimum 30,000 francs. De gezantschapssecretarissen en attaché's ontvangen van 5,000 tot 14,000 francs; met eene toelage van 1000 tot 4,000 francs. De consuls worden met een bedrag van 18 tot 60,000 francs betaald. Op de begrooting voor 1862 is voor de kosten van Frankrijks vertegenwoordiging in den vreemde, 6,222,800 francs uitgetrokken.

— Dezer dagen is er in de nabijheid van Portuis (departem. Vaucluse) eene afgrijselijke misdaad gepleegd. Op ongeveer 1 uur afstands van die plaats woont namelijk de pachter Claude Alphonse Leonard, een man van ruim dertigjarigen leeftijd. Deze leefde sints eenigen tijd in onmin met zijne tweede vrouw Marguérite Veronique Tamoyan, doordien hij vele schulden had gemaakt, en maar niet kon verkrijgen dat zij de schuldeischers zou te tevreden stellen, door de haar in eigendom behoorende goederen met een hypotheek te bezwaren. Hierover waren in de laatste dagen zulke hevige huiselijke tooneelen ontstaan, dat hij zijne vrouw daarbij meermalen zwaar had mishandeld. In den morgen van 21 October reed een zijner buren, Bonnault genaamd, op een afstand van Leonards woning langs den weg en vond hem daar bewusteloos met een bebloed hoofd en aan de beenen gewond tegen een boom liggende. Hij nam hem op zijn wagen en bragt hem naar het ziekenhuis te Pertuis, alwaar Leonard weer bijkwam en alstoen verhaalde dat iemand's avonds te voren, op slechts eenige passen van hem verwijderd, een geweer op hem had afgeschoten, zonder dat hij dien persoon had opgemerkt, daar hij onmiddelijk was neergevallen en na veel bloedverlies eerst des nachts zoover was bijgekomen dat hij een eind wegs had kunnen voortkruipen in de rigting van zijns buurmans huis, in welks nabijheid hij zich op dat oogenblik bevond. Terwijl daarop al spoedig door den heelmeester van het gesticht was geconstateerd dat hij door een schot zonder prop was getroffen, hetwelk hem eene zware brandwonde had veroorzaakt, begaf zich de policie m. de gendarmerie naar zijne woning. Men vond daar alles schijnbaar in diepe rust, maar bij nader onderzoek ontwaarde men eene buitengewone brandlucht en bleek het weldra dat het huis van binnen in brand was gestoken. Binnen een betrekkelijk korten tijd was men er in geslaagd het vuur te blusschen, doch hierbij vertoonde zich een afschuwelijk schouwspel. Het bleek namelijk, dat Leonards vrouw vermoord, haar lijk in stukken gehouwen en vervolgens in het vuur geworpen was, terwijl de lijken zijner beide zoontjes (het eene een kind zijner eerste vrouw en het andere van zijne tweede vrouw uit haar vorig huwelijk) niet minder vreeselijk verminkt waren, daar men beiden den schedel had verpletterd en zoowel de armen als de beenen had afgehakt, alles blijkbaar met oogmerk om de bloedige overblijfselen zooveel spoediger door verbranding uit den weg te ruimen. Een lang, breed keukenmes, waarvan de misdadiger zich vermoedelijk had bediend, lag tusschen de verkoolde ledematen, terwijl men niet ver van daar ook een geweer vond liggen, waarvan al het hout reeds was weggebrand. Voorts zag men wel een kandelaar op den grond staan en vond men bij een kast een afgeschoten pistool, maar overigens was er nergens iets te ontdekken dan een stroom bloed, waaruit verder geen enkel spoor tot ontdekking was af te leiden. Leonard is onder dit alles wel wat bedaard en de moord der zijnen schijnt op hem niet den indruk te maken dien men verwachtte maar welke vragen hem ook zijn voorgelegd, hij blijft bij zijne eerste verklaring volharden, dat hij op weg door een onbekende is aangevallen en voor het overige van niets weet. De zaak ligt dus nog zeer in het duister en wat men ook moge veronderstellen, men zal daaromtrent den uitslag van het regterlijk onderzoek moeten afwachten. De bloedige en verbrande overblijfselen der drie vermoorden zijn bij elkander in ééne kist, in tegenwoordigheid der geheele geestelijkheid en alle plaatselijke autoriteiten, gevolgd door eene ontelbare volksmenigte, plegtig ter aarde besteld.

ITALIE.

De Italiaansche bladen melden dat in verschillende gemeenten van de provincie Vicenza de boeren het reeds afgeschafte regt om het vee op zekere landen te laten weiden, willende uitoefenen, erge gewelddadigheden tegen de grondeigenaren hebben gepleegd en daarbij reactionaire kreten deden hooren. De troepen zijn niet tusschen beiden gekomen. De regering heeft de verordening op het weiden van vee tijdelijk geschorst.

Pater Bonifiglio Mura, rector der hoogschool te Rome, heeft aan pater Passaglia een brief geschreven, waarin hij hem te kennen geeft dat de kardinaal-aartskanselier der universiteit de zekerheid heeft verkregen dat hij (Passaglia) de schrijver is der door de commissie voor den index veroordeelde brochure. Om deze reden, waarmede buitendien verzwarende omstandigheden gepaard gaan, heeft hij in last ontvangen hem te melden, dat hij geschrapt is van de lijst der hoogleeraren van de Romeinsche hoogeschool.

De abt heeft alweder een werk onder handen genomen, hetwelk naar men verneemt vrij uitgebreid zal worden en uitsluitend zal gewijd zijn aan commentarien over de politieke allocutien van den tegenwoordigen paus. Inmiddels houdt de kardinaal Matthieu, aartsbisschop van Besançon, zich onledig met het opstellen eener brochure in antwoord op die van den abt. Binnen vijf of zes dagen zal dit geschrift wel het licht zien, doch naar men verneemt is er van gouvernementswege zwarigheid gemaakt tegen de uitgave, omdat de schrijver daarin herhaalde aanvallen rigtte tegen Victor Emanuel. Om die reden heeft hij zich dan ook genoodzaakt bevonden, den oorspronkelijken tekst eene aanmerkelijke wijziging te doen ondergaan.

Naar men verneemt is Passaglia voornemens eene reis door Frankrijk en Engeland te doen. Hij heeft thans het professoraat in de dogmatiek en moraal bij de universiteit te Perugia aangenomen. Het wordt er evenwel voor gehouden, dat dit maar eene voorloopige plaatsing zal zijn, daar hij bepaaldelijk een leerstoel hetzij te Turin hetzij te Florence verlangt. Wat de te Rome ingestelde vervolging tegen da hem toegeschreven brochure betreft, zoo verneemt men dat de drukker Bella, te Velletri, benevens twee van diens letterzetters gearresteerd en naar Rome getransporteerd zijn, ter zake van het drukken van dit werk in het Italiaansch.

— Tegelijk met het besluit der Italiaansche regering tot afschaffing van het stadhouderschap in Napels, is het besluit verschenen tot opheffing van het bestuur in Toskane, zooals dit tot dus verre, bij wijze van overgang, was ingerigt. Den 15 November treden die besluiten in werking. Te beginnen met dit tijdstip zullen dan Napels en Toskane in hunne administrative indeeling en in de bevoegdheid van de locale besturen gelijk gesteld zijn met de overige gewesten. Bij een der de besluit is de bevoegdheid der prefecten uitgebreid. De decentralisatie heeft mitsdien in Italie een grooten stap voorwaarts gedaan, en het besluit zal niet nalaten een goeden indruk op de bevolking te maken. De benoeming van generaal La Marmora tot opperbevelhebber der troepen in Napels, alsmede tot prefect, zal voorts ook van goede uitwerking zijn. In de berigten uit Napels, waarin die benoeming reeds voorzien werd, wordt althans op hoogst gunstige wijze dienaangaande gesproken.

— Cialdini heeft bij het nederleggen zijner betrekking van koninklijk stedehouder in de Napelsche provincien, al hetgeen hij van zijn tractement overhield aan onderscheidene instellingen aldaar geschonken. Hij had namelijk, in drie maanden tijds, van de 120,000 dukaten, die hem als bezoldiging waren toegelegd, slechts 14,900 dukaten uitgegeven, terwijl hij het resterend bedrag van 105,100 dukaten verdeeld heeft als volgt: Tot het oprigten eener disconto-kas voor kleinhandelaren 50,000; ten behoeve der gestichten voor de werkende klasse 30,000; tot oprigting van schermscholen bij de nationale garde 6,000; aan het asyl te Carminello 2000, aan dat te Paradiso 500, aan dat to San Germano en aan het committé der Romeinsche en Venetiaansche emigratie 2000 dukaten, terwijl het overige is verdeeld in kleinere sommen, bestemd tot weldadige doeleinden. Gelijk men wel kan denken, heeft die beschikking den meest gunstigen indruk gemaakt.

Nog voortdurend hoort men in het Napelsche van rooverijen, die, ofschoon op een veel kleiner schaal dan vroeger, toch genoegzaam doen zien dat er nog vooreerst geen einde aan zal komen. Zoo werd dezer dagen, even buiten de Romeinsche grenzen, de diligence van Rome aangevallen, waarbij drie reizigers door de roovers werden weggevoerd en vermoord, waarna men de hoofden dezer ongelukkigen den volgenden dag op drie palen aan den weg vond staan. De aanvoerder Cipriani della Gala is nog steeds voortvlugtig, maar komt nu en dan eensklaps voor den dag, en wel juist op die plaatsen waar men hem het minst zou verwachten. Den 20sten October waagde hij het zelfs eene goed gewapende patrouille van 25 man aan te vallen, die evenwel spoedig versterking kreeg, waarop hij met de zijnen werd teruggeslagen. In den nacht van den 18den trachtte eene bende het dorp Castel Pizzutto te overrompelen, doch werd door de nationale garde, die op hare hoede was, afgeslagen. Den 21sten werd prins Ottaja no door een vijftigtal als bersaglieri verkleede manschappen aangevallen, die een grondeigenaar benevens diens pachter gevangen namen en eerst na de betaling van een hoog losgeld weder vrij lieten. Later werd het kasteel van Baldacchini, nabij Melfi, door de bende van Moro uitgeplunderd en in brand gestoken. De aanvoerders dezer benden dragen tegenwoordig eene roode kiel, even als de Garibaldianen, en hebben den titel van generaal aangenomen. Een hunner, Rocco Petrello, die reeds 16 jaren als rooverkapitein heeft rondgezworen en zich vroeger tegen koning Ferdinand en Frans II had verklaard, is nu gevangen genomen. Een ander dezer generaals, Giuseppe Cacheta is, te gelijk met zijn adjudant Righette Michele, gearresteerd en doodgeschoten, terwijl behalve een paar Spanjaarden van Borjes, ook nog in de omstreken van Pago eenige roovers zijn gevangen genomen, die een voornaam Napolitaan aan den staart van een paard hadden vastgebonden en hem zoo eenige mijlen hadden laten voortslepen.

— Uit Calabrie wordt gemeld, dat zich onder de voorwerpen die bij den aanval op zekere bende buit zijn gemaakt, een prachtig koffertje van den aanvoerder bevond, waaruit papieren te voorschijn kwamen, bevattende het geheele plan der strooptogten, benevens aanstellingen, proclamatien en vereerende onderscheidingsteekenen door konings Frans II afgegeven. Onder deze laatsten merkte men inzonderheid op een zilveren decoratie met een kruis in het midden, op hetwelk o. a. de woorden *Fides nostra* prijkten. Ook was er eene medaille bij, aan de eene zijde prijkende met het borstbeeld van Frans II en zijne gemalin, en op de keerzijde met de afbeelding van Gaëta.

Koning Frans voorziet geregeld in de vacatures, die ontstaan onder het corps zijner vertegenwoordigers bij de buitenlandsche hoven, die het koningrijk Italie nog niet erkend hebben. Zoo heeft hij voor eenige dagen den graaf Cito, voormalig secretaris van legatie bij de ambassade te Parijs, benoemd tot zijn vertegenwoordiger aan het hof te Munchen.

— De *Progrès* van Lyon had in Italie een jong officier, d'Arnoult genaamd, tot correspondent, die na twee brieven uit Rome geschreven te hebben, eensklaps ophield met schrijven. De directie won toen berigten in nopens zijn stilzwijgen. Hetgeen de *Progrès* hierop vernam, wordt aldus door het blad medegedeeld:

„De heer d'Arnoult, door een onbekende bij de Romeinsche policie aangeduid, ontving tweemalen het bevel om Rome te verlaten. Hij maakte zich gereed om te vertrekken, toen hij op zekeren avond naar huis gaande, door drie gemaskerde personen werd aangevallen. Op verschoidene plaatsen en op één plek zelfs ernstig gewond, werd hij door tusschenkomst van een landgenoot den eersten geneesheer van het Fransche hospitaal, in dat gebouw opgenomen en verpleegd.

„Op deze oogenblik is hij niet buiten gevaar. Wij hebben geld aan den heer d' Arnoult gezonden, maar hij heeft niets ontvangen.

„Deze feiten, voor wier juistheid wij in staan zullen de aandacht wekken. Zij hebben geene toelichting noodig."

AMERIKA.

Tusschen den Britschen gezant te Washington lord Lyons, en den heer Seward is eene correspondentie gevoerd naar aanleiding van de inhechtenisneming van twee Engelsche onderdanen, waarover lord Lyons zich op verschillende gronden beklaagt. De heer Seward betoogt in zijn antwoord dat de autoriteiten te Washington door de arrestatie der beide Engelschen, de heeren Patrick en Rahming, in geen opzigt onwettig hebben gehandeld, eerstgenoemde werd beschuldigd verraderlijke correspondentie te voeren met de Zuidelijken voor de omverwerping van het bondsgouvernement, terwijl Rahming verdacht werd in Noord-Carolina wapenen te hebben willen invoeren voor het gebruik der opstandelingen. Beide werden derhalve gevangen genomen, doch zoodra hunne onschuld werd bewezen, op vrije voeten gesteld. Ook de beschuldiging van lord Lyons dat de militaire autoriteiten te Washington weigerden de *Habeas Corpus acte* te eerbiedigen is volgens de heer Seward zoo ver ongegrond, dat noch de heer Patrick noch de heer Rahming zich bij hunne gevangenneming daarop beriepen. Bovendien zegt art. 1 Sect. IX—2 in de constitutie der Ver. Staten zeer duidelijk: „Het privilegie van de Habeas Corpus wet zal niet worden opgeheven, tenzij ingeval van oproer of vijandelijken inval, de publieke veiligheid dit mogt vereischen." Lord Lyons had derhalve in dit geval onregt met te verklaren dat de niet eerbiediging van Habeas Corpus wet regtstreeks in strijd is met de beginselen van de constitutie der Vereenigde Staten. En al ware dit zelfs het geval dan zijn er zoowel te Washington als elders, talrijke regtbanken waar de heeren Patrick en Rahming individueel hunne klagten hadden kunnen indienen.

Het antwoord van den heer Seward wordt door al de bladen ten hoogste goedgekeurd. Overigens zegt men dat nog eene nadere correspondentie over dit onderwerp tusschen lord Lyons en den heer Seward gevoerd is.

— De theorie der confiscatien wordt in het Zuiden niet minder dan in het Noorden op groote schaal in praktijk gebragt. Jefferson Davis heeft eene reeks verordeningen uitgevaardigd, volgens welke iedereen, die een domicilium in de Noordelijke staten heeft, om 't even of hij daar burger is of niet, als vijand beschouwd moet worden, wiens bezittingen aan confiscatie onderhevig zijn.

— Gelijk in het vorig nommer is gemeld, had de stoomboot *Nashville*, aan welke het gelukt is de blokkade van Charleston te verbreken, de heeren Mason en Slidell, commissaris der Zuidelijke staten van de vroegere Amerikaansche Unie, voor Frankrijk en Engeland aan boord. Deze commissarissen hebben, naar men zegt, in last de regeringen van genoemde staten hoogst voordeelige handelstractaten aan te bieden, en de Zuidelijke staten voor een bepaalden tijd onder hare bescherming te stellen. Vruchteloos waren schepen afgezonden om de *Nashville* in te halen; genoemde boot is waarschijnlijk in een der West-Indische havens binnengeloopen, van waar de commissarissen hunne reis naar Europa met eene Engelsche stoomboot kunnen vervolgen. Een later berigt hield in, dat zij te Cardanas waren geland. In strijd met een en ander is echter met eene mededeeling van de *Charleston Enquirer*, dat de stoomboot *Nashville* de haven van Charleston niet heeft verlaten; het geheele berigt aangaande de met die boot naar Europa gezonden commissarissen en hunne vervolging door oorlogschepen van de Noordelijke staten, zoude een verzinsel zijn.

— De New-Yorksche dagbladen spreken ten stelligste het gerucht tegen, dat de interventie der Europesche mogendheden in Mexico in overeenstemming met het kabinet van Washington zou plaats hebben. Men beweert dat het kabinet zoo veel te minder daartoe geneigd zou zijn, omdat het in allen gevalle nadeelige gevolgen daarvan voor de Unie verwachtte.

De *New-York Times* zegt, dat Mexico de interventie van het kabinet te Washington heeft ingeroepen, tot regeling van het geschil met de Europesche mogendheden. Mexico zoude gevraagd hebben dat de regering van Washington de Mexicaansche inkomsten beheeren en de interessen van het aan de vreemde mogendheden verschuldigde kapitaal betalen zoude.

— De New-Yorker bankiershuizen hebben aangeboden den derden termijn van de bondsleening ten bedrage van de 50 millioen dollars en 100 millioen van de 7 pCt. leening te nemen.

— De Amerikaansche expeditie naar de noordpool gewesten, is den 9den October te Halifex binnengeloopen. Ten gevolge van de te groote massa opeen gedreven ijs was het aan de schepen even zoo min gelukt zich eene genoegzame passage te banen als vroeger bij het zoeken van een doortogt door de Smith's straat. De manschappen waren er evenwel nog in geslaagd, om in sleden met honden bespannen, van het Kennedy-kanaal tot op 81° 35 naar het noorden door te dringen.

— De kamer van koophandel te New-York heeft een officieel bezoek ontvangen van den Russischen kolonel der genie Romanoff en den Amerikaanschen handelsagent aan de Amur, den heer Collins, ten behoeve der geprojecteerde telegrafische verbinding van St. Petersburg midden door Oostelijk Siberie over Nicholeisk en straat Behring naar het vaste land van Amerika. Deze onderneming, welke de sanctie van de Russische regering ontvangen heeft, en waarvan bereids een gedeelte van 3000 Engelsche mijlen voltooid is, wordt in Amerika voor zeer goed uitvoerbaar gehouden, zoodat men aan een onderzeeschen telegraaf te naauwernood meer denken wil.

— De telegrafische linie naar San Francisco is sedert den 25sten October voltooid.

— Uit Mexico verneemt men, dat de minister van finantien in een gesprek met den agent der fondsenhouders in Mexico (de heer Whitehead) ontkend heeft dat het bewind de *Tierras Baldias* voor tien millioen doll. aan de Amer. Staten verkocht had, en verklaarde tevens dat er nog een aanzienlijk gedeelte der Kerkelijke goederen over was.

— Volgens een schrijven uit Bogota van 13 Sept., heeft generaal Mosquera de bovenhand behouden in Grenada. Hij heeft de regeling der schuld erkend in een decreet van 9 Sept. en de amortisatiekas welke 7 Junij 1847 op gerigt werdt, hersteld.

Art. 1 van het decreet zegt, dat de helft der opbrengt van den Panama spoorweg, de volle 25 pCt. van de ink. regten tot 1866, en de *volle* 37½ pCt. van de ink. regten na 1866, zullen dienen om 210,000 doll. tot 1866, en 315,000 doll. daarna te doen strekken tot betaling van intrest en aflossing der schuld en dat ingeval van te kort, die bedragen aangevuld zullen worden uit de geldmiddelen der republiek van Grenada.

— Uit Venezuela verneemt men dat het nieuwe bestuur van generaal Paez besloten heeft om in alle departementen bezuinigingen in te voeren, met het doel de inkomsten en uitgaven in evenwigt met elkander te brengen, terwijl de voornaamste handelaren op eene aan het ministerie van finantien gehoudene vergadering voor 200,000 dollars hebben ingeschreven, ter bestrijding van de eerste behoeften der regering. Er was ook sprake van het plan om eene bank op te rigten.

— Volgens berigten uit Buenos Ayres is de generaal Urquiza geslagen door de troepen van Buenos Ayres. De generaal heeft bij deze gelegenheid zijne artillerie en amunitiewagens verloren, terwijl 1600 man der zijnen krijgsgevangen gemaakt zijn. Generaal Mitre is tegen Rosario opgerukt. Urquiza heeft zich na zijne nederlaag naar Parana begeven, waar hij zijn kommando heeft nedergelegd, met de verklaring dat hij tot het burgerlijk leven zal terugkeeren. Daarna begaf hij zich naar Entre-Rios.

— In Chili is de staatkundige toestand eenigzins verbeterd. De benoeming van don José S. Perez tot president was in het geheele land met bevrediging vernomen. De berigten betreffende de mijnen en den landbouw luiden gunstig; de handelscrisis duurde echter voort.

— Uit Bolivia luiden de berigten gunstiger; de constitutie was den 25 Augs. afgekondigd en het gerucht van een in het Zuiden uitgebarsten opstand heeft zich niet bevestigd.

— In Peru betwisten generaal San Ramon en don Manuel del Mar elkander de kandidatuur van het presidentschap.

— Ecuador bereidt zich voor op een nieuwen aanval van de Peruaansche zijde en bevestigd de hoofdstad Guayaquil.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Zuid- en Ooster-Afdeeling van Borneo (3 Dec.) — Ter hoofdplaats Banjermassing bleef eene goede orde van zaken heerschen, terwijl handel en scheepvaart in belangrijkheid toenamen. Ook in de afdeelingen Martapoera en Tanah Laut werd de rust niet gestoord; nu en dan kwamen zich nog enkele personen onderwerpen, waaronder de opstandelingen Machmoedin en Pembakal Tenang, die den 18den November jl. den eed van trouw aan het gouvernement in handen van den civielen gezaghebber der Tanah Laut hebben afgelegd. In het Amoenthaische hebben de zaken een' meer gunstigen keer genomen. De geestdrijvers aldaar zijn herhaaldelijk door onze troepen geslagen, terwijl ook de zending van den mufti van Martapoera en van een drietal der invloedrijkste panghoeloe's uit de residentie, om de misleide bevolking door vermaningen weder op den goeden weg te brengen, reeds eene goede uitwerking heeft gehad. Niettegenstaande de pogingen des vijands om de ons getrouwe kampongs op zijne hand te krijgen vond hij weinig bijval; ook de hoofdplaats Amoenthai zoomede Soengei Benar en Alabio hielden zich vrij goed.

De houding der bevolking van Kloewa was dubbelzinniger.

Den 24sten November jl. vernam men, dat eenige vijandelijke stroopers in de kampong Waringin waren gedrongen om leeftogt te zoeken.

De wd. regent van Amoenthai ging met Sharif Hasim, hoofd van Mendaweh, en de Linganeezen derwaarts en verjoeg de roovers, waarvan er twee in handen der Linganeezen vielen, die hun het hoofd afsloegen.

De laatste berigten van Amoenthai behelzen weinig nieuws; de vijand bleef steeds in zijne positie te Benoea-Lawas en ondernam niets; de waterstand bleef rijzende en het opereren der troepen daardoor onmogelijk.

Na den 10den November de sterkte Goenong-Tongka verbrand te hebben, keerde onze kolonne naar de Barito terug. Eene daarna ondernomene verkenning langs de communicatie, die de Barito met de Kapoeas moet hebben, kon door den hoogen waterstand niet verder doorgezet worden.

Te Mengkatib werd de kolonne ontbonden; een gedeelte vertrok met Z. M. stoomer Celebes naar Bandjermasin en kwam den 10den November aldaar aan.

Den volgenden dag kwamen ook de Pegattanners met het stoomschip Boni ter hoofdplaats terug.

Van deze hulptroepen waren ongeveer 25 man gestorven, en verscheidenen ziek, waarom de resident aan het verzoek van den radja, om die hulptroepen naar hunne woonplaats terug te zenden, heeft gehoor gegeven.

Aan de Kapoeas bleef alles rustig. Eenige hoofden der Boven-Kapoeas zijn te Bandjermasin gekomen om den eed van trouw aan het gouvernement af te leggen.

Ook in de Kahaijan kon men den stand van zaken gunstig noemen.

Bezoekie. — In den nacht van den 1sten op den 2den Dec. raakte het Nederlandsche barkschip Antonia Petronella, kapitein A. Vorendijk, met eene volle lading suiker en koffij aan den grond, bewesten Tandjong Tjina. Men trachtte door het uitbrengen van werpankers het schip weder vlot te maken.

Zulks mogt echter niet gelukken, waarom voornoemde gezagvoerder op Woensdag den 4den Dec. de hulp inriep van het bestuur ter erlanging van praauwen om het schip door overzetting van lading te kunnen ligten.

Die hulp werd verleend en ruim 3,000 balen koffij aan wal opgeslagen, onder opzigt van een paar inlandsche hoofden.

Buitendien werden nog 1,000 balen op de van Soerabaija ter adsistentie gezondene stoomboot Oenarang overgescheept, waardoor het schip op den 10den Dec. vlot is geraakt.

Den volgenden dag is men weder begonnen om de aan wal geborgene koffij terug naar boord te brengen, waarmede men op den 15den December des avonds is klaar gekomen.

Het stoomschip zoude den 16den Dec. weder naar Soerabaija vertrekken met de Antonia Petronella op sleeptouw.

Alles is geregeld in zijn werk gegaan, doch eene laadpraauw is door de zware branding uit elkander geslagen en daardoor eene lading koffij te loor gegaan, terwijl verder eene partij van het product door zeewater beschadigd, tijdens de balen door de branding heen naar het strand werden gedragen.

Beneden Divisien. Een hevige wind deed op den 11den Nov. in de afdeeling Ogan-Ilir een viertal woningen instorten.

In de afdeeling Komering-Ilir bleef het aantal pokkenlijders nog aanzienlijk; het bedroeg 473 personen, waarvan 130 overleden en 153 in behandeling bleven.

Boven Divisien. De berigten omtrent de te veld staande padi in de afdeeling Rawas waren gunstig. De pokziekte bleef ook aldaar nog hevig voortwoeden.

Uit de afdeeling Moesi-Ilir wordt medegedeeld, dat op den grooten landweg nabij de doeson Gloembang, zich eene troep oliphanten gedurende twee achtereenvolgende nachten had gelegerd, en eenige schade aangerigt, welke echter weder is hersteld.

De pokziekte eischte ook in de afdeeling vele offers.

Niet ver van Moeara-Doewa is een man door een tijger verscheurd.

De inning der landrenten in de Lematang-Oeloe heeft zonder moeite plaats gehad.

De olijpalm in den tuin te Moeara-Enim groeide in goeden staat voort; eenige palmen hadden reeds eene hoogte van ruim zes voeten bereikt.

In de afdeeling Kikim waren tengevolge van de aanhoudende zware regens, de rivieren buiten hare oevers getreden, waardoor eenige schade aan wegen en bruggen is veroorzaakt.

De padi stond in die streek gunstig.

Uit de afdeeling Bedjong werd het berigt ontvangen, dat de pokziekte aldaar nog hevig woedde, en tot tegengang van die ziekte de noodige maatregelen waren genomen.

In de Moesi-Oloe zijn de werkzaamheden aan de sawahs nagenoeg voltooid; de bevolking was druk bezig met het maken van waterleidingen

Van Djambi ontving men het berigt, dat de ex-sulthan Taha naar de bovenlanden was vertrokken, ten einde zich aldaar in den echt te begeven.

De handel in dit rijk, vooral in hoornvee, is aanzienlijk toegenomen. (*Java. Cour.*)

Soerabaija. — Gister is een gepensionneerd militair, niettegenstaande hij zich tegen den muur van de pastoors-woning plaatste, door de moedwilligheid van eenen huurkoetsier overreden en heeft bij die gelegenheid eene kwetsuur aan beide beenen bekomen.

De schuldige is bereids in arrest gebragt.

— Op het Marine-etablissement alhier, heeft Dingsdag ll. een droevig ongeluk plaats gehad.

In het stoomschip Gedeh, thans in het Bassin, moest een stoomketel, bestemd voor het drooge dok te Onrust, geladen worden. Een der trossen, hiervoor gebezigd brak en, sloeg de ketel met eene verschrikkelijke vaart tegen een der kanonnen, alwaar een inlandsch matroos zich bevond, die dan ook geheel verpletterd werd. De ongelukkige laat eene vrouw en drie kinderen na.

— Gister heeft de raad van justitie alhier, bij een zeer gemotiveerd vonnis, uitspraak gedaan in de zoo bekende zaak van R. en Raden S. te Sumanap. Beiden zijn schuldig verklaard, aan ontrouw als ambtenaar en misbruik van vertrouwen, en de eerste bovendien aan ontrouw in administratie en herhaalde valschheid in authenticke geschriften, en ter dier zake veroordeeld tot 6 jaren confinement en eerloos verklaring, de tweede beschuldigde tot bannissement buiten Java. (*S. Court.*)

AAN- EN UITVOER TE SAMARANG,

van den 24sten Dec. 1861 *tot en met den 2den Jan.* 1862.

AANVOER.

Van China met de Ned. Ind. bark Salak, kapt. *J. D. Suijck.*

132 pak. Chin. medicijnen, 34,000 st. vloersteenen, 25 ton. stalen pannen, 13 pak. gedr. bloemen, 10 pak. samangka-pitten, 17 vs. rotte-kruid, 2400 pak., 30 krdj. en 600 st. aardewerk, 1220 pak. led. zakken, 8 krdj. paijongs, 73 kn. lengkeng, 60 kn. voetzoekers, 20 pak. oud koper, 396 kn. thee, 32 kn. misoa, 20 krdj. tabak, 97 pak. offer-papier, 4 krdj. boeken, 5 krdj. gedr. visch en 11 kn. kramerijen, *Order.*

Van Amsterdam met de Ned. brik Alida, kapt. *P. H. Kiewit.*

2 kn. laken, 11 bn. en 20 kn. lijnwaden, *Jacobson & Co.*

116 kn., 250 vs. en 8 mand. koopmanschappen, *J. Hijmans.*

1 kt. diversen, 77 kn. en 53 bn. manufacturen, 6 bn. ledige zakken, 5 kn. en 20 bn. koopmanschappen, *van den Broek & Veeckens.*

2 kn. koopmanschappen en 2 kn. papier, *van Dorp.*

84 kn. manufacturen, 47 kn., 1 pot. en 16 vn. koopmanschappen, 2 kn. rijtuigen, 15 kn. bier, 2 col. en 1 kt. diversen, 1 kt. schrijfbehoeften, 1 kt. glaswerk, 19 kn. provisien, 6 vs. boter, 150 vs. loodwit, 20 oxh. azijn, 10 kn. wijn, 3 kn. kaas en 3 kn. kramerijen, *Dorrepaal & Co.*

8 kn. koopmanschappen, *Botzen.*

4 kn. manufacturen, 100 vs. boter, 51 bn., 4 kn. en 161 vn. koopmanschappen, *C. Damnitz & Co.*

1 kt. provisien, *Noorziek.*

8 ks. bitter en 8 kn. diversen, *Grivel.*

200 vs. boter en 25 pijp. bier, *Thooft & Co.*

10 kn. wijn, 38 kn. provisien, 4 kn. koopmanschappen en 70 kn. manufacturen, *van Maanen & Co.*

16 kn. koopmanschappen, 2 kn. lantaarns, 14 kn. manufacturen, 100 vn. bier, 1688 marmeren vloersteenen, 150 ks. cognac, 201 vs. boter, 40 kn. likeuren, 16 kn. papier, 1 kt. rijtuig, 200 hammen, 50 ks. kaas en 5 vn. haring, *Salomonson & Meijer.*

35 kn. provisien, 1 kt. kramerijen, 58 mand., 100 vs., 1 rol en 9 kn. koopmanschappen, 30 vn. bier, 2 pak. regaal, 1 pakje wasdoek, 100 vs. staal en 5 ton. haring, *Wermuth & Co.*

1 kt. diversen, *Westerman.*

33 kn. wijn, 1 kt. manufacturen, 7 kn. diversen en 2 kn. piano's, *J. J. Volkert.*

1 kt. modewaren, *Hammel & Co.*

1 kt. diversen, *Clignett.*

4 kn. diversen, 12 vn. boter en 3 vn. bier, *Mirandolle.*

1 kt. manufacturen, *Hasselman.*

15 kn. wijn, *Borel.*

6 kn. manufacturen, 5 kn. wijn, 10 kn. bier, 1 pakje boeken en 7 vn. haring, *B. Kopersmit & Co.*

1 kt. koopmanschappen, *Soesman & Co.*

1 kt. boeken, *Wilkens.*

2 kn. kramerijen, 2 vn. haring, 3 kn. anchovisch en 1 ks. zalm, *Bruckner.*

5 kn. diversen, *Andreas.*

1 kt. gedistelcerd, *Reijers.*

50 kn. kaas en 6 kn. provisien, *Gezagvoerder.*

3 kn. ijzerwerk, 4 kn. diversen, 30 vn. en 15 kn. bier, 1 kt. boeken, 6 kn. koopmanschappen, 700 staven ijzer, 200 vs. boter, 15 kn. kaas, 5 kn. glaswerk, 1 kt. levertraan en 1 kt. manufacturen, *Order.*

Van Padang via Batavia met de Ned. Ind. schoener Maria Catharina, kapt. *Boeijang Tenga.*

Lading van Padang.

1088 zak. rijst, 7 zak. tripang, 2 kod. matten, 33 pak. kassia en 10 zak. peper, *Order.*

Lading van Batavia.

4 kn. diversen en 57 zak. damar, *Order.*

Van Batavia met de Ned. Ind. stoomboot Oenarang, kapt. *S. van Hulstijn.*

22 kn. kramerijen, 3 kn. garen, 3 kn. spiegels, 1 pak en 8 kn. kommen, 20 kn. lengkeng, 20 pak. papier, 4 pak. gedr. bloemen, 30 kol. en 1 kt. lampen, 3 kn. en 2 vn. ijzerwerk, 8 pak. en 1 kt. paijongs, 1 kt. Holl. papier, 24 kn. provisien, 2 kn. schilderijen, 10 vn. azijn, 4 kn. en 18 pak. was, 50 vs. boter, 1 vat glaswerk, 8 kn. kaarsen, 1 ijzeren kist, 98 vn. meel, 4 pak. koper, 60 vn. meel en 185 col. diverse lijnwaden, *Order.*

9 kn. geweren, *Order. (Uit het Entrepôt aldaar.)*

Van Batavia met de Ned. Ind. bark Noemanoel Barie, kapt. *Saha Bodin.*

2000 st. dakpannen, 1 kt. schoenen, 34 kn. lijnwaden, 1 pak boeken, 9 pak. was, 250 st. steenen, 1 kt. rozijnen, 75 zak. medicijnen, 75 kalbassen rosenwater, 33 ks. kastor-olie, 1 kt. papier, 50 kn. wijn, 12 kn. cognac, 2 kn. diversen, 3 kn. kramerijen, 1 baal vermicellie, 1 kt. beschuit, 1 kt. ijzerwerk, 61 zak. galnoten, 20 zak. salpeter en 30 pik. staal, *Order.*

1 ks. regaal, *Order. (Uit het Regaal Pakhuis aldaar.)*

Van Batavia met de Ned. Ind. bark Atitoor Rachman, kapt. *Intje Abdul Kapie.*

11 kn. en 1 vat wijn, *Order.*

Van Singapoer met de Ned. Ind. bark Said Maskoor, kapt *Hadjie Achmat.*

100 pik. dadels, 50 pik. oud koper, 8 pik. brood, 3 pik. laxa, 3 pik. uijen, 1½ pik. lengkeng, 4 pik. misoa, 30 stel. stalenpannen, 75 pak. offer-papier, 542 st. en 33 kod. lijnwaden, 2 bn. garen, 3 st. zijden kains, 2 pik. harst, 30 pik. kruid-nagelen, 40 pak. rotte-kruid, 450 ps. Arab. boeken, 50 pakje gouddraad, 15,000 ps. led. flesschen, 1500 st. planken, 30 kn. voetzoekers en 6 kn. was, *Order.*

Van Batavia met de Ned. Ind. bark Anis Balhair, kapt. *Sech Salman Bin Soenker.*

1 kt. wasdoek, *Jacobson & Co.*

3 kn. Chin. goederen, *Jacobson Co. (Uit het Entrepôt aldaar.)*

4 kn. spiegels, 2 kn. zeep, 2 kn. lucifers en 20 kn. blad-koper, *van den Broek & Veeckens.*

1 kt. zeildoek, *Idem. (Uit het Entrepôt aldaar.)*

1 kt. Eau de cologne en 100 kn. cognac, *Pringiers & Co.*

25 vs. spijkers, 1 kt. zijde en 40 pik. ijzer, *C. Damnitz & Co.*

2 kn. fluweel, *C. Damnitz & Co. (Uit het Entrepôt aldaar.)*

1 pak papier, *Idem. (Uit het Regaal Pakhuis aldaar.)*

2 ijzeren ketels, 40 staven ijzer en 10 suiker-pannen, *Dorrepaal & Co.*

2 kn. meubels, 74 kn. en 350 zak. damar, 5 vs. boter, 50 kalb. ghie, 1 doos horologien en 4526 staven ijzer, *Order.*

Van Banjermassing met de Ned. Ind. bark Kiem Tiang Hoat, kapt. *Tan Yoe Tjin.*

67,810 ps. kadjang- en malocka-matten, 52 pik. trassie, 31½ kod. rottingwerk en 2000 bossen rotting, *Order.*

UITVOER.

Naar Nederland met het Zweeds. schip Cecelia, kapt. *F. W. Larson.*

2764 pik. suiker en 166 pik. rottting, *van den Broek & Veeckens.*

3697 pik. koffij en 18 pik. suiker, *Dorrepaal & Co.*

2000 ps. buffelhuiden en 16 st. naaidoozen, *Mac Neil & Co.*

4 pot. gember, 1 doz. stroop en 7 fl. zuren, *de Lyon.*

Naar Grissee met de Ned. Ind. bark Djoedool Barie, kapt. *Said Abdulla Bin Baharoon.*

5 pik. ijzerwerk, 30 st. led. vaten, 1 kt. garoe-hout, 4 bn. garen, 4 kod. stroo-matten, 4 kn. benzoin, 4 pik. was, 2 kn. en 1 baal lijnwaden, *Diverse Personen.*

Naar Banjermassing met de Ned. Ind. bark Alrachmanie, kapt. *Hadjie Mohamat Seman.*

34 kod. Java tabak, 30 vs. staal, 20½ pik. suiker, ½ kod. blikwerk, 4 pik. koperwerk, 2 kn. misoa en micoa, 10,000 ps. en 1 kt. voetzoekers, 30 pak. speelkaarten, 1 kt. lederwerk, 24 st. schapen, 436 st., 181½ kod. en 1 kt. diverse lijnwaden, *Diverse Personen.*

Naar Banjermassing met de Ned. Ind. brik Almars Hoegie, kapt. *Said Abdulla Bin Alhabassij.*

1 kt. zeep, 14 kn. wijn, 24 keld. genever, 7 kn. provisien, 1 kt. modewaren en 10 st. kazen, *Thooft & Co.*

1 kt. speelkaarten, 8 zak. soelasie-zaad, 6 bn. garen, 17½ kod. blikwerk, 60 trom. beschuit, 11 kn. en 11½ kod. lijnwaden, *Diverse Personen.*

Naar Soerabaija met de Ned. Ind. stoomboot Oenarang, kapt. *S. van Hulstijn.*

1 kt. lijnwaden en 1 keld. diversen, *van den Broek & Veeckens.*

2 kn. speelkaarten, *C. Damnitz & Co.*

20 krdj. wagentuigen, 1 kt. en 1 pak wagen met toebehooren, *Wermuth & Co.*

1 kt. knikkers en 1 kt. geweren, *Wermuth & Co. (Uit het Entrepôt.)*

2 kn. medicijnen, *Rouveroy van Nieuwaal.*

1 kt. fluweel, *J. Hijmans.*

1 kt. messen en lampen, 3 kn. koper en 4 kn. gouddraad, *Diverse Personen.*

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Samarang.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van	Datum.
27 Dec.	Ned. Ind.	Brik	Alida	P. H. Kievit	Amsterdam.	21 Aug.
27 "	"	Stoomschip	Oenarang	S. van Hulstijn	Batavia.	26 Dec.
27 "	"	Bark	Noemanoel Barie	Sahabodin	"	22 "
28 "	"	"	Said Maskoor	Hadjie Achmat	Sing apoer.	7 "
30 "	"	Stoomschip	Ambon	W. Vogel	Batavia.	29 "
30 "	"	Bark	Kiem Tian Hoat	Tan Yo Tjien	Banjermassing.	17 "
30 "	"	"	Anis Balgair	Sech Salman B. Achmat B. Soenkar.	Batavia.	23 "
30 "	"	"	Atitoor Rachman	Intje Abd. Kapie Bin Abdul Rahim.	"	24 "
30 "	"	Stoomschip	Menado	A. Couteron	Soerabaija.	29 "
31 "	Ned.	Schip	Bernhard Hertog v. Saxen Weimar.	Gilbert	Tagal.	29 "

Vertrokken Schepen van Samarang.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Dec. 28	Ned. Ind.	Schoener	Yoeserin	Said Achmat Bin Said Barie	Batavia.
" 29	" "	Stoomschip	Oenarang	S. van Hulstijn	Soerabaija.
" 8	" "	Bark	Alrachmanie	Hadjie Moh. Seman B. Hadjie Isa	Banjermassing.
Jan. 1	" "	"	Djoedool Barie	Said Abdulla Bin Oemar Baharoon	Grissee
" 1	" "	Stoomschip	Menado	A. Couteron	Batavia.
" 1	" "	"	Ambon	W. Vogel	Soerabaija.
" 2	" "	Brik	Almarshoegie	Said Abd. B. Achm. Alhabassij	Banjermassing.

In Lading liggende Schepen te Samarang.

Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Last.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Ned.	Bark	Petronella Catharina	221	C. H. van der Veen		v/d. Broek & Veeckens.
"	Birk	Alida	165	P. H. Kiewit		Jacobson & Co.
"	Bark	Bernh. Hert. v. Saxen-Weimar		C. J. J. M. Gilbert	Nederland	B. Kopersmit & Co.
Pruis.	"	Albert Borsig	304	M. F. Muller	"	Jacobson & Co.
Eng.	"	Nellij	203	W. Bell	"	Mac Neill & Co.
Siams.	"	Kim Ing Bie	50	Koh Wee		Gezagvoerder.
Ned. Ind.	"	Ellen	121	T. A. P. Wentholt	Batavia	B. Kopersmit & Co.
"	"	Sara Eleonora	285	F. H. Reisiger	"	Dorrepaal & Co.
"	"	Justina	117½	H. A. Drehfahl	Padang	Gezagvoerder.
"	"	Salak	180	J. C. Suijck		"
"	Schoener	Maria Catharina	56	Boeijang Tenga		"
"	Bark	Noemanoel Barie	154	Sahabodin	Banjermassing	"
"	"	Atitoor Rachman	105	Intje Adbul Kapie		"
"	"	Said Maskoor	130	Hadjie Achmat		"
"	"	Anis Balhair	197	Sech Salman Bin Soenker		"
"	"	Kiem Tiang Hoat	117½	Tan Yoe Tjin		"

Van elk ongeteekend artikel in het Samarangsch Advertentie-Blad voorkomende, hetwelk geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, is de schrijver voor de wet —— J. H. DE GROOT.

Gedrukt en Uitgegeven bij de Groot, Kolff & Co., Samarang.

A°. 1862. N°. 3.

PRIJS-NOTA

VAN

BOEKWERKEN,

ontvangen en te bekomen bij

de Groot, Kolff & Co., te Samarang.

ALGEMEEN WETENSCHAPPELIJKE WERKEN.

224 J. W. B. Money. Java or How to Manage a Colony, 2 vol. bnd.................... ƒ 18.—

225 Nieman. Inleiding tot de kennis van den Islam, ook met betrekking tot den Ind. Archipel, 1861 .... „ 7.—

226 Kaart van het Eiland Java, op linnen in Etui .... „ 6.—

227 Mr. Van Dijk. Mededeelingen uit het O. I. Archief. Twee Togten naar de Golf van Carpentaria............................ „ 4.—

228 Jhr. H. A. van Karnebeek. Levensschets van den Vice-admiraal A. W. de Man..... „ 2.—

229 François Valentijn's Oud en Nieuw Oost-Indiën, met aanteekeningen, Chron.-registers enz., uitgegeven door Dr. S. Keijzer, 3 dln....... „ 22.—

230 Mr. J. A. van der Chys. Geschiedenis van de stichting der O. I. Compagnie.......... „ 2.—

231 H. M. Lange. Het eiland Banka en zijne aangelegenheden, met 2 kaarten.............. „ 5.—

232 P. J. Veth. Borneo's Wester-afdeeling, Geogr. Statist. Hist., voorafgegaan door eene algemeene schets des gantschen eilands, 2 dln. met platen, in prachtbanden.......................... „ 22.—

233 Reglement op het beleid der regering van Ned. Indie, met aanteekeningen.............. „ 5.—

234 W. L. Ritter. De Europeaan in Nederl. Indië, met plaat.................................... „ 2.—

235 Mr. H. D. Levyssohn Norman. De Britsche Heerschappij over Java en onderhoorigheden (1811–1816).. „ 5.—

236 G. Lauts. De Nederl. in Indië, 2 dn..... „ 10.—

237 D. C. Steijn Parve. Het koloniaal Monopoliestelsel..................................... „ 5.—

238 De zes Reg. Reglementen van Ned. Indië van 1815, 1818, 1827, 1830, 1836 en 1854. ƒ 3,—

239 Hendrik Muller Jzoon. De Nederl. Katoen-nijverheid en het stelsel van bescherming in Nederlandsch-Indië.............................. „ 3.—

240 E. de Waal. Het Indische Magazijn, compleet, geb.. „ 10.—

241 Aanteekeningen betreffende eene reis door de Molukken, van Z. E. den Gouv. Gen. Duijmaer van Twist.................................. „ 4.—

242 Hering. De kultuur en bewerking van het Suikerriet, met pl., geb......................... „ 16.—

243 John Lothrop Motley. The rise of the Dutch Republic, 3 vol............................ „ 10.—

244 Bilderdijk. Geschiedenis des Vaderlands, 13 deelen, geb.................................. „ 40 —

245 Jean Bapt. Say. Ontwikkeling van de beginselen der Staathuishoudkunde, 2 dln.... „ 6.—

246 Geschiedenis, Gronddenkbeelden en Inrigting der Vrijmetselarij, door een Vrijmets. 1861 „ 5.—

247 H. M. C. van Oosterzee. Handwoordenboekje, ter aanwijzing van de ontdekking, uitbreiding, invoering en verbetering van de voornaamste Zaken en Voorwerpen, in het dagelijks leven voorkomende...................................... „ 3.—

248 P. Dufour. Histoire de la Prostitution, dans tous les siècles chez tous les peuples, 6 v., rel. „ 25.—

249 W. Rustow. De Italiaansche Oorlog... „ 7.—

250 Ising. De onafhankelijkheids-oorlog in Zuid-Italie, 1861 .... „ 5.—

251 Alex. Dumas. Gedenkschriften van Jozef Garribaldi.. „ 3.—

252 P. Weiland. Groot Nederduitsch Taalkundig Woordenboek... „ 16.—

253 Wilson's French and English Dictionary, rel... „ 25.—

254 Martin. Beredeneerd Nederduitsch Woordenboek................................ ƒ 10.—
255 J. L. Terwen. Handwoordenboek der Mythologie of Fabelkunde van alle volken...... „ 7.—
256 G. Verenet. Précis de Mythologie Grecque en Romaine................................ „ 3.—
257 Dr. E. Wolff. De Natuurkund. Grondslagen van den Akkerbouw en hunne belangrijkheid voor de praktijk, 2 dln........................ „ 6.—
258 T. F. Uilkens. Groot Warmoeziers Handboek, gebonden................................ „ 6.—

GENEESKUNDIGE WERKEN.

259 Dr. E. Gabler. Lat. Holl. Woordenboek over de Geneesk. en de Natuurk. Wetenschap... ƒ 6.—
260 L. Appia. De Ambulance. Practische Waarnemingen over de geschotene wonden.... „ 4.50
261 C. F. Plattner. Scheikundig onderzoek met de Blaaspijp................................ „ 10.—
262 Dr. Carl Gerhardt. Lehrbuch der Kinder-Krankheiten................................ „ 7.—
263 G. Valentin. Handleiding tot de kennis van de Physiologie van den mensch, 2 dn...... „ 18.—
264 Dr. Jos. Hijrtl. Leerboek der Ontleedkunde van den mensch................................ „ 12.—
265 Dr. L. Stromeijer. Maximen der Kriegs-heilkunst................................ „ 11.50
266 Jos. Hijrtl. Handbuch der practischen Zergliederungskunst................................ „ 10.—
267 Dr. Robert Overbeck. Mercur und Syphilis. Physiologisch-Chemische und Patologische Untersuchungen................................ „ 6.—
268 Dr. A. C. J. Michaëlis. Compendium van de leer der Syphilis................................ „ 6.—
269 Dr. Moritz Meijer. Die Electricität in ihrer Anwendung auf Practische Medicien...... „ 6.—
270 Dr. E. Henoch. Beiträge zur Kinder-heilkunde................................ „ 5.—
271 L. G. Kraus. Volstaendiges Therapeutisches Taschenbuch fur Practische Aerzte und Wund-Aertze................................ „ 8.—
272 Dr. Oskar Heijfelder. Operationslehre und Statistik der Resectionen................................ „ 10.—
273 Gezondheids-leer voor het Volk. Naar de 2de Hoogd. uitgave, met eene voorrede van J. W. Schubaer................................ „ 2.—
274 Volks-Geneeskunde. Nieuwe en eenvoudige wijze om de meeste ziekten spoedig en gemakkelijk te genezen, volgens de wijze van Dr. Raspail. „ 3.—
275 J. F. Osiander. Volksgeneeskunde of Middelen en Raadgevingen tegen de Kwalen en Krankheden der menschen................................ „ 3.—
276 Dr. Seijler. De Huisarts. Aanwijzing ter bewaring der gezondheid................................ ƒ 3.—
277 J. F. Raispail. Jaarlijksch Handboek der gezondheid, 1861................................ „ 3.—
278 C. A. Wunderlich. Handleiding in de studie der bijzondere zieke genczingsleer, vertaald door Dusseau................................ „ 10.—

Op nieuw ontvangen:

279 Bourne. Leesboek over het Stoomwerktuig, vragen en antwoorden, gebonden.......... „ 10.—
280 F. Kaiser. De Sterrenhemel, 2 dln., in fraaijen band................................ „ 22.—
281 J. F. W. Johnston. De Scheikunde in het dagelijks leven................................ „ 6.—
282 Dr. J. Bosscha. Het Boek der Uitvindingen etc., 3 dln., geb................................ „ 22.—
283 J. Girardin. Scheikunde voor den beschaafden stand en het Fabriekwezen, geb.......... „ 15.—
284 Ch. Delaunay. Allereerste gronden der Theoretische en Pract. Mechanica, 2de dr., geb. „ 10.—
285 Canot. Leerboek der proefondervindelijke en toegepaste Natuurkunde, met eene aanzienlijke verzameling van opgeloste vraagstukken en ruim 600 tusschen den tekst gedrukte Houtgravuren................................ „ 10.—
286 P. van der Burg. Eerste grondbeginselen der Natuurkunde, strekkende tot leesboek voor alle standen, hoofdzakelijk tot zelfonderrigt voor jongelieden en tot handleiding voor onderwijzers, geb................................ „ 8.—
287 P. A. van Rees. Memorandum voor den jeugdigen Zee-officier, geb................................ „ 12.—

NIEUWE ROMAN-LECTUUR, ETC.

288 Napoleontische Ideeën, door Prins Lodewijk Napoleon Bonaparte, thans keizer Napoleon III................................ „ 3.—
289 J. P. Hasebroek. Studiën en Schetsen „ 5.—
290 J. Kneppelhout's Geschriften. Studenten-typen, Studenten-leven, Reisherinneringen enz., compl. in 10 dln. Dl. I—VII, pr. dl.......... „ 3.—
291 Edw. Bulwer Lytton. Wat zal hij er meê doen? 4 dln................................ „ 18.—
292 De Krantenjongen, 2 dln................................ „ 6.—
293 De Lantaarnopsteker................................ „ 5.—
293a Hildenbrandt. Camera Obscura, geb. „ 5.—
294 Alex. Dumas. Gedenkschriften van een Geneesheer................................ „ 16.—
295 H. van Meerbeke. Waarnemingen en Waarheden, geb................................ „ 4.—

296 Ch. Dickens. Tijding uit Zee. Een kersverhaal uit het Engelsch, door Mensing......... f 3.50
297 De Scherpschutter van Senjenoe en Signa. Het Herdermeisje. Schetsen uit het Noorden naar Theod. Mugge.......................... " 3.50
298 Wilkie Collins. De vrouw in 't Wit, 2 d." 8.—
299 Houw en trouw. Tooneelen uit het leven van den Oostenr. soldaat, naar het Hoogd. " 3.—
300 Alex. Dumas. Het Halsnoer van de Koningin.. " 10.—
301 Humoristisch Album, 5 dln., met keurige platen en vignetten, fraai gebonden............ " 40.—
302 Barth. Auerbach. Het sneeuwbloempje of de Uurwerkenmaker van Schwarzwald .... " 5.—
303 S. J. van den Berg. Merkwaardige mannen, schetsen voor jongens....................... " 3.—
304 Mevr. van Westrheene. Merkwaardige vrouwen, schetsen voor meisjes........................ " 3.—
305 Paul de Kock. Het schoone meisje der voorstad... " 7.—
306 Paul de Kock. Een schatrijk man, 2 dln. " 6.50
307 H. C. Andersen. Uit hart en wereld, nieuwe vertellingen en schetsen, 2 dln......... " 5.—
308 Sleeckx. In 't schipperskwartier, tafereelen uit het Vlaamsche Volksleven............ " 3.50
309 J. F. Oltmans. De schaapherder, 4 dln., miniatuur uitg., verguld op snêe............ " 12.—
310 J. F. Oltmans. Het slot Loevestein, 2 dln. miniatuur uitg., prachtb. verguld op snêe. " 6.—
311 George Eliot. Silas Marner. De wever van Raveloe .... " 3.50
312 Andersen. Sprookjes, 2 dln............. " 6.—
313 Mrs. Ellis. Taf. uit het Huwelijks-Leven." 5.—
314 Agatha's Echtgenoot, door de schrijfster v. John Halifax, 2 dln.............................. " 7.—
315 Miss Mary Langdon. Agnes; een Amerikaansche Roman .... " 7.—
316 J. B. Christenmeijer. Nieuwe bijdrage tot de geschiedenis van het Strafregt, in verh... " 3.—
317 Armand. Rolph Norwood, 3 dln........ " 12.—
318 H. C. Andersen. De Improvisator...... " 3.50
319 Emile Souvestre. In het hoekje van den haard, verhalen voor oud en jong............... " 2.—
320 Alfr. W. Coll. Lotgevallen van Lorimer Littlegood, die de wereld wilde zien, en de wereld dan ook zag... " 4.50
321 R. Makenzie Daniels. De jonge Weduwe, 2 deelen .... " 7.50
322 Zaad en Schoven. Bloemlezing uit Duitsche Proza-schrijvers, ter overd. en behartiging. " 3.—
323 C. E. van Koetsveld. De oudejaars-avond, lectuur voor de laatste dagen des jaars. " 3.—

DIVERSEN.

324 Daatje's Woordenboek voor de Keuken f 2.—
325 De volmaakte Geldersche Keukenmeid " 3.—
326 J. van Hemert. Nieuw volledig Handboek der Kookkunst.... .... " 3.—
327 Nieuw Burger Keukenboek, Voorschriften enz. 13de druk.................................. " 3.—
328 Al. Soyer. De bekwame Huisvrouw of Nieuw Kookboek, geb............................ " 3.—
329 Maria Hazebroek. De hedendaagsche Kookkunst, bewerkt door J. P. Gros, geb........... " 3.—
330 De ervaren Kok, een onmisbaar handboek voor huismoeders, door J. G. Langerak, met afbeeldingen.. " 4.—
331 De hedendaagsche Banketb. m. vervolg " 4.—
332 De Fransche Banketbakker, onderrigt tot het vervaardigen van alle soorten van Banket " 5.—
333 Joseph Meijer. Onderrigtingen aangaande de Zwangerschap, de Verlossing en het Kraambed, in brieven aan eene aanzienlijke gehuwde vrouw, derde druk, geb. 1861................... " 3.50
334 Dr. F. A. von Ammon. De pligten der Moeder, enz., geb. .... " 3.—
335 Tafelen om den juisten tijd der bevalling eener zwangere vrouw te berekenen.......... " 1.—
336 K. Sybrandi. Pligt en roeping der Vrouw, een boek voor Vrouwen en Meisjes, gebonden in linnen.. " 4.—
337 Moederzorg en Moedervreugde, woorden van liefde en troost.................................... " 3.—
338 Maria Werner. De Moederlooze, een gids op het levenspad, naar het Hoogduitsch door A. G. Bruinses, geb............................... " 3.—
339 Maria Korn's Nieuw Haakboekje, m. pl. " 2.—
340 Mev. de Wed. van Meerten. Mevrouw Belcour onder hare gehuwde Vriendinnen, geb. " 3.—
341 Van Laar. Magazijn van Tuinsieraden of verzameling van modellen van aanleg en sieraad voor groote en kleine lusthoven............. " 18.—
342 J. J. Krook. Hand. tot de kennis, voortkweking en behandeling van alle tot heden bekende Cactus-soorten in haren ganschen omvang. " 5.—
343 J. de Breet. De tafelceremonie-meester, verzameling van toasten of tafelcondities....... " 3.—
344 Uitgezochte verzameling van Gezelschapsliederen voor den beschaafden Stand............ " 2.—
345 Nieuw handboek der wellevendheid of handl. om zich in fatsoenlijke kringen beschaafd te gedragen, 2e. druk........................... " 2.—
346 d'Ancona. Feest-toasten voor den beschaafden stand, geb..................................... " 5.—

CHRISTELIJK ALBUM,

Woorden van Stichting in onze Huiskamers ter opleiding van een Godsdienstig leven voor beschaafde Christenen.

11 Deelen netjes gebonden, ieder deel bevat een fraaije staal-gravure als titel-plaat.

Slechts *f* 35.— het compleete Stel.

Pracktisch Handboek om Kinderen,

van 2 tot 8 jaren,

al spelende gemakkelijk en leerzaam bezig te houden volgens de ontwikkelings-methode van:

Frederik Fröbel,

met eene inleiding van Mevrouw de Baronnesse *van Marenholte;*

met 80 platen; prijs *f* 10.—

VOOR BEOEFENAARS DER NATUURKUNDE:

J. H. VAN KOTEN,

NATUURKUNDIGE ATLAS,

houdende 11 duidelijk geteekende en gekleurde PLATEN tot opheldering van alle Natuurkundige eigenschappen voorstelling van proeven, ten gebruike bij school- en zelfonderrigt. Met uitvoerig ophelderende Tekst;

PRIJS f 8.—

DIEFENBACH'S HANDLEIDING,

voor het onderwijs in het Teekenen,

VOORZIEN VAN EENE REEKS GELEIDELIJK OPKLIMMENDE TEEKEN-VOORBEELDEN, TEN DIENSTE VAN HET ONDERWIJS IN SCHOLEN EN HUISGEZINNEN,

in linnen band; prijs f 10.—

STIELER'S GROOTE

Hand-Atlas van alle deelen der Aarde,

83 groote Kaarten, in zwaar jucht lederen band, uitgave 1861, *f* 50.—

Drukkerij de Groot, Kolff & Co., te Samarang.